

308346

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

చెన్నపట్టణము 1914 సం॥ డిసెంబరు నెల 11 వ తేది శుక్రవారము
ఆనంద నామ సంవత్సర మాఘ శిర బహుళ నవమి.

No. 236
సంచిక 236

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే

తలమెప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.

పార్శ్వప్రసేపుల బారదోలును. పొట్టపోగొట్టును

వనమూలికలచే హిందూదేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నాడు.

కంచభాగవతి యాశీర్వాద మంత్రము గలగదా

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోటో-బొంబాయి. లేక, 6, 7 తంబుకెట్టిపి, వార్డిటవున్. మద్రాసు.

వివేకదళమును విసుగుపట్టించ నిదియునగు

తెలుగు నవలలు.

లీలా లేక సురేంద్రనగరమణి— ఇందు శ్రీల మనోహర

రమ్య చాపల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినది. రూ. 1 0 0

యశోధర— ఇం దొకయాడుగి తనమగనివైగల యనురాగ

మునకై పడరానిపాట్లు పడి యున్న తస్థితికివచ్చును 0-12-0

మనోరమ— మగడు పేటకేగి రాక్షసునొద్ద జిక్కుకొన త

సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల పెండ్లిచేయును. 1-0-0

జగదేకరంభ— అన్నకై పడరానిపాట్లుబడి యున్న తస్థితికి

వచ్చు సామర్థ్యవతి కథ ... .. అ. 0-10-0

సహద్రవాంధ— తమ్మునకు బుద్ధిలేక కలహించినను

అన్న సహింపవలయు ననుటకు బోధించును. అ. 0-4-0

అత్తలారాటమున కోర్వనికోడండ్రపలాపము.—

అత్తలు కోడండ్రను బాధించు విధములగుట. అ. 0-2-0

వలయు వారు:— కల్లక బుక్ డిపో,

6, వెంకటేశమేష్ట్రీబీధి, సామకాపురపేట, మదరాస్.

ఇవియేగాక యితర నవలలు కథలు వంపమనినను పంపుదుము.

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇశ్వరి డాక్టరు యిఫ్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 3 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు ఆనెకవిధములైన అన్నములు, చిత్రాన్నములు, చేయుక్రమముగలవు. 2 భాగమునందు ఊరగాయలు పచ్చళ్లు కోరింజిరీలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన ఆనెకపాకములు గలవు. 3 భాగమునందు పిండివంటలుచేయుక్రమముగలదు. చేయేల, శివీల్ పాకమునకు కావలసిన యావత్తుగలదు. ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలికోలైందు ప్రతి 1-కి ధన 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులసహా 1-11-0. పగటియందు చేయిన్నొక్కడినందు చెప్పిన ప్రయోజనేకపు పడలియొక్క వివేక కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకాగితములు, క్యాలికోలైందు ప్రతి 1 కి ధన 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. చెందు ప్రతులు పోస్టుఖర్చుతో 3-0-0. మాచిలాసము:—

మధురవాణి పుస్తకాలయము,

25, నమ్మళ్వూరు బీధి, మద్రాసు.

MESMERISED TALISMAN.

సంజీవరక్ష

ప్రభావ మత్సర్యము. దీని నలంకరించుకొనిన, దేహ సంరక్షణకు కావు, 2 కలరా, అమృతాయ మున్నగు అంటు వ్యాధులను సోకనీయదు. 3 భూతప్రేత పిశాచములను పాట దోలును. 4 వ్యాధులు, పిడలు, అపదలు, గండములు తొలగి పోవును. 5 నొప్పులు, తీపులు, వాపులు, బిళ్లలు, తెలుపులు, వారిండును. 6 ఆరోగ్యము, అదృష్టము, విశ్వరమ్యము, బలము సుఖము, ఉత్సాహము నొపింగు వజాయుధమునంటిది 7 కర్మ రక్షణపులు ప్రియమిత్రువులగుదురు. 8 వివాదములలో జయ లాభములు గలుగును. 9 సభకట్టు, సర్వజన కళికరము. 10 నీవొక వ్యాపార, వ్యవహార, కార్యార్థ సమేతమై కెళ్ళబోవునపుడు దీనిని ధరించుకొని వెళ్ళిన తప్పక జయమును, లాభమును పొందగలవు దానియందట్టి మహిమయున్నదని అనుభజించి ఉచ్చిహూనట్లు వేసేళ్ళ వక్రాచించియున్నాడు. ఇది సర్వోపధ వేదియగు నొక ఘోషయి మహాత్మునిచే గనిపెట్టబడినదేగాని కాలాచిత వేషధారులవలన గనిపెట్టబడినదిగాదు.

1 సంజీవి తెల రూ-1-8-0లు మాత్రమే పోస్టేజితో సహా

Apply at once to:—పి. రాఘవజనార్దన్సారావు

మెస్మరిస్టు ఒంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

దిన పత్రిక

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయ ముండును.

చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0.

6 మాసములకు రూ. 6-4-0.

3 మాసములకు రూ. 3-4-0.

1 మాసమునకు రూ. 1-2-0.

కస్తూరి.

విష భయములకు, కలరాకు, సంధికి, బాలింతగోగములకు, వాతములకు. చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు పుష్టికీకస్తూరి యుపయోగ మైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము కన్న వియమగుటచేతను నవనర సమయములందు దొరకుట నుష్టము. మా డిపోయి. దలి కస్తూరి, యం దితర పదార్థము చేరియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాతావు నుండి కొనిన వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనని వారొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ. 80-0-0.

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1 కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0 12-కి రూ. 1-2-0.

పంటిసొక్కులకు దివ్యోపధము. సువాసనగలిగిండును. ఈ దంతచూరముతో కండ్లతోముట వలన చిగుళ్లు గట్టిపడును. చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించుకుండును. నోటనుర్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగానుండును.

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోటో-బొంబాయి. లేక, 6, 7 తంబుకెట్టిపి, వార్డిటవున్. మద్రాసు.

దైర్య కవచము.

దైర్యమునగా అపదయంగు మనస్సు నలంకరిండుట. ఇట్టిదైర్యము కలిగినచే మహాభయం దేలొకనుండైనను నుభముబొందును. కామక్రోధాదులు మనస్సును బాధించునెకాని సుఖమును గలగరజీయవు. దీనిని మాన్పుకొనుటకు లిగినసాధనము దైర్యమేకాని వేఱుకాదు. ఏ మనుజునియందు ఉత్సాహము, సాహసము, దైర్యము, బుద్ధి, శక్తి, పరాక్రమము అను నీ యాణుపారుషగుణములు కలనో వానికి దైవమును దొరుకుదును. ఈ యాణుగుణములలో దైర్యము ప్రధానము. మనుజుడు ధరింపదగిన యన్ని కవచములను అస్త్రశస్త్రములచే భేదించదగినది. ఈ దైర్యమునెడి కవచమో యస్త్రశస్త్రములకు ఆభేద్యము. ఈ దైర్యమును ప్రతిపాదించుటకై “అన్యథేభిష్యత్ గాంగేయాత్ అన్యత్రచ హనుమతః” అనెడి ఆశ్వామేధియైన భీష్మునియొక్క చరిత్రము నతి నులభకై లిని తెలిపి యున్నది. ఇది చిన్నగ్రంథము. తెల అణాలు ౦.౬-౦ మాత్రమే. కపాలాభియ్యులు ప్రత్యేకము.

వలయువారల:—

ఆర్ వేంకటేశ్వర్ ఆన్ కంపెనీ,

ఆనందా ముద్రాలయము, బ్రాహ్మ్య, మదరాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

అర్కప్రకాశము.

సప్తమ గుచ్ఛము.

అర్కఖులను బోధించు చికిత్సాగ్రంథము.

ఇది ఆరిసులభమగు కీటిని ప్రతిమూలికనుండియు అర్కఖులుదీయు నుపాయములను ఆయుర్ఖులచే రోగసామాన్యమును నివర్తింపజేయు పద్ధతులను, జలుపు ముంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అర్కఖులు సామాన్యవైద్యుడు గూడ జీయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు జేర్కొనబడిన మూలికలే గాక యూనాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలికలు గూడ గ్రహించి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణాదులు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలనుభవముగల వల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారమునందునటుల దీనికి సరళమగు నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప దెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.	
1. మాధవనిదానము.	రూ. 8-0-0
2. పథ్యాపద్యము.	" 1-0-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-8-0
4. అగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0
5. కల్యణిత్రయము.	" 0-4-0
6. వక్త్రకన్యము.	రూ. 0-4-0
7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	" 0-4-0
8. భేషజ. కల్పము.	" 1-0-0
9. చరకసంహిత.	ఇవి అచ్చుకండి 1915 వత్సరము మొదటి భాగమున వెలువడును.
10. సుశ్రుత సంహిత.	

పోస్ట్ జి వేరుగా నియ్యవలయును.
 బ్రాంఛింగ్:-
 12, తంబు శెట్టి వీధి, వైద్యరత్న వండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.వి 156, బ్రాడ్వే. 55, ఆచార్యుల వీధి, ఆయుర్వేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాతృకత చందాచటలకు మాధవనిదానము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయకి నాలుగరాలు తగ్గించి యియ్యబడును.

క్యాలండరు. 1915 క్యాలండరు.

* యుద్ధ విషయములను జెలుపుచు చిత్రముగ నుండును. *

కాగితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.

అప్పుకాంజనం దిపోవారి మాదురూపముల పండులను గొనిన వారలకు విచిత్రము.

ఇతరులకు వి. పి. సహా 0-3-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము
 అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము. *
 చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0

మోహిని తైలం	తామరతైలం	పండ్లపొడి
5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి 0-12-0	వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0 డజను 1-కి 3-8-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0 డజను 1-కి 1-2-0

ఓ. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడును. మంగుల కిటాగు ఉచితముగ పంపబడును.

అమృతాంజనము డి పో,
 10, ప్రేరివోడ్డు, ఛోట్ట, బొంబాయి. వెం. 6-7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

* అమృతాంజనము ప్రాచ్యుడే మూలికల సంపుటిచే హిందూ దేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతిమైనమందు. ఇప్పుడిప్పుడు తయారగుచున్న క్రొత్తముద్రాడు. పదియేడేండ్లుగా దేశమునందంతటను వాడుకలో నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము. చర్మముపైను రాచిన లోపలికి వ్యాపించి లోపలి నొప్పులు సలుతము రోగలవు. ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

బుక్లనప్షము

గుణమియనిదో
 సొమ్ము తిరుగ నీయబడును.
 100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.
 పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.
 నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.
 కేటాగు ఉచితముగ పంపబడును.
టవర్ అండ్ కో.,
 (1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము. ప్రధ్యకావ్యము.
 వ్యాసుమహర్షి విరచితములగు పనునెనిమిది పురాణములలో నిలియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో ఏయేసమయముల పెట్టిపరిణామముల బొందిందో మనుజులసీతి మొదలు పెట్టుండే కులభేదములేలకలిగి ఎట్టియాచార మప్పటివారికి లభించుచుండే ధర్మము లెప్పుడెట్లు మార్పుకొందో ప్రభుత్వ మెపుడారంభమాయే? సవ్యజాతులెల్ల కనుగొనబడియో! ఆచారవ్యవహారము లెట్లెట్లుమాతే? ఈమొదలగు విషయములెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపువారు బుద్ధిబలుముచే బ్రపంచ స్థితిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింప బడియున్నవి. ఆసంభావ్యముల గాత లింను లేనే లేవనవచ్చును. గొప్పవారి గ్రంథమువైమంచి యభిప్రాయమునిచ్చి యున్నారైతేమిగులనులభము. మంచికాగితములవైముద్రింపబడినందు క్యాలికోతైండు చేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యుత్తమప్రతి 5-0-0 కచ్చులు వేరే. వలయువారి చిరునామాను వ్రాయవచ్చును.
 (4-12-14.) జనమంచి కేమెడెరర్స్,
 తెలంగాణ సంస్థిగుడు ముగ్గునిసిపల్ హైస్కూలు. కడప.

నూతన రోమసంహిత.

బే గం సా హి సోప్.

ఈనూతన రోమ సంహిత ఒకతూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయందు రోమమును చెడుపులేక కుద్ధముగాను యెటువంటి మచ్చలులేకయును బాధలేకయును నివర్తించును. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంగును కాంఠిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటి.

వెల 8 బిల్లుల పెట్టె 1కి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చు 4 అణాలు 8 పెట్టెలు రూ. 2-10-0 తపాలకర్చు 0-6-0 వలయువారు:- ఆర్. వి. పండిట్ అండు కంపెనీ
 వెం 6 బందరువీధి మదరాసు.

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.
 రెండవకూర్పు.
 "నుతిమతియైన యాంధ్రకవి ధూర్జటి పల్కుల కెట్లు గల్గెనీ, యతులిత మాధురీ మహిమ" యని శ్రీకృష్ణదేవరాయలచే క్లాపింపబడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ నవరించి పెద్దయత్నములతో ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణమును నుభద్రాబిజయ శాటకమునలై ముద్రింపబడినది. ఆంధ్రవాల్మీకి రామాయణము కృత్తికర్తలగు బ్ర. శ్రీ. వావిలికొలను నుభద్రరావుగారు వ్రాసిన టీకయు దీనికి జేర్పబడినది. ఇందు శ్రీకాళహస్తిస్వరూపము గలదు.
 64ము కాళికో వెల 1-0-0 పూర్తికాళికో 1-4-0
 ఆలం ప్రతులొక్కసారి కొనువారికి 1-0-0 కు 0-4-0 అవతున త్రోసివేతుము. వలసినవారు.
 శ్రీరామజయన్ గృహము.
 తిరువల్లి క్లెజి, మద్రాసు 6 బంధులయందు.

ప్రాచ్యచిత్రకళా ప్రదర్శనము.

సుగుణవిలాస సభవారి యాజమాన్యముక్రింద 26-12-1914 మొదలు 2-1-1915 వరకును చెన్నపురిలోని విక్టోరియా బిల్డింగ్ హాలులో ప్రాచ్యచిత్రకళా ప్రదర్శనము జరుపబడును. ప్రదర్శితములగు నుత్తమ వస్తువులకు పుకములును బహుమానములు నొసంగబడును. ప్రదర్శనకు గోరువా చేసేవిషయములను తెలియగోరవచ్చు సుగుణవిలాస సభా గౌరవ కార్యదర్శులకు వ్రాసిన తెలియగలను.

చిత్రలేఖనము, నమిషిపని, వింతయేల బుట్టుపని మున్నగు వానిని ప్రదర్శించు గోరువ్రేలకు ప్రత్యేక మొక కాగిత వివరముపబడును.

ప్రదర్శనకు బడకలసిన కస్తువులు 21-12-1914 నేదిన గాని అంతకు లోపునగాని కార్యదర్శులకు చేరవలయును.

వారావరణ స్థితి

1914 సం॥ డిశంబరు నెల 11-న తేది

ప్రదేశములు.	సం॥ 11 తేది, ఉదయం 8 గంటలకు వాయువేగమును	కడచిన 24 గంటల లోగా, వీడను ఉష్ణోగ్రత.		వర్ష పాతము.	
		ఉష్ణోగ్రత.	వర్ష పాతము.	ఉష్ణోగ్రత.	వర్ష పాతము.
గోపాలపురము	80.005	82.468.8	...	54.59	43.01
వాల్తేరు	80.011	82.863.5	...	89.46	85.08
కాకినాడ	22.97	80.988.1	...	29.95	87.88
బందరు	93.576	82.265.2	...	29.02	88.53
గుంటూరు	...	82.067.0	...	25.92	...
నెల్లూరు	23.958	84.570.2	...	82.75	81.25
మద్రాసు	28.955	85.572.5	...	55.57	4.27
కడపూరు	29.955	82.572.8	...	72.25	44.16
నాగపట్టణము	22.944	85.572.5	...	51.03	48.42
కొలంబా	29.950	85.974.8	...	67.85	70.97
తిరువనంతపురము	29.955	82.574.0	...	60.92	59.71
కొచ్చిక్	29.928	86.874.9	...	120.40	109.55
కన్కణ్	29.923	87.574.5	...	178	120.46
మంగళూరు	29.920	86.978.7	...	0.52	147.43
కొంపాయి	29.954	84.470.5	...	81.54	71.67
మైదరావాడు	29.956	84.168.6	...	41.77	80.09
అనంతపురము	...	83.866.1	...	16.70	20.09
బళ్లారి	29.945	84.968.7	...	18.97	13.89
కర్నూలు	29.976	87.569.4	...	26.08	26.17
కడప	29.962	88.569.3	...	25.87	80.84
బెంగళూరు	29.957	84.822.3	...	28.80	34.29
కొడైకనాలు	22.815	62.748.6	...	74.65	52.54
ఉదకమండలము	26.050	67.548.2	...	46.88	51.56
కొయంబూరు	29.961	85.770.4	...	15.71	19.35
నెల్లూరు	29.979	84.768.2	...	85.15	41.06
నెలమ	29.959	89.569.1	...	85.96	88.15
తిరుచనాపల్లి	29.961	85.771.4	...	20.00	23.28
పుదుచ్చోటి	29.941	86.471.8	...	85.97	80.69
యధర	29.556	87.278.5	...	26.98	81.56
తిరునల్వేరి	...	...	...	0.15	47.35

బంగారాభాతముయొక్క ఉత్తరభాగమును తూర్పు భాగమును వాయుభాగము కొద్దిగతగిసి. తక్కిన ప్రదేశములందు మార్పులేకనే కొద్దిగ హెచ్చుగనే యున్నది. దత్తవండు, ములగానా, నువ్వపావనాదులను చాలా అధికముగ కలదు ఇక్కడ గాత్రపూట చేడియి యెక్కువగ నున్నది. కర్నూలులో 16 డిగ్రీలవరకు అధికముగ కలదు. ఇక్కడను మైసూరు, కర్నాటకములలోను పుణిపుగాట చేడియి మామూలు కంటే హెచ్చుగ చేయవచ్చు. మలబారులో వాయువండులను తేనుచి శేషముగ కలదు. ముప్పలసామాన్యముగ పట్టుచున్నది. పడమటి తీరమున, కత్తిరియోపు దివను కన్నము పడినది.

ఆర్. ఎల్. ఎల్. బోస్సు,

వారావరణకాశ్రుజ్ఞుడు.

స్థానిక వార్తలు.

కాలమానస్థితి:— సెన్సి సభికోష్ఠ స్థితి 86 మాత్రము, అధికాష్ట స్థితి 73 మాత్రము.

దీపముల వేలి:— నేడు సాయంకాలము 6-11 గంటలకును, రేపు సాయంకాలము 6-12 గంటలకును దీపములు వెలిగించవలయును.

న్యాయశాస్త్ర కళాశాల:— ప్రధానోపాధ్యాయుడు తానాడేదర్శనములను సుఖముగాను విద్యార్థులకు శాంతిపఠనమును వినుచున్నాడు.

నిమ్మజాత్యుత్సరణ సంఘము:— తెరబూరు, చిట్టి పాలియమునందలి సంఘమువారి దినపాకశాలలో ఈ నెల 11-న తేది యాదివారము రాత్రి 8 గంటలకు బ్రహ్మ నంద స్వామిగారు “విద్యను” గూర్చి ప్రసంగించెదరు.

ఆస్తికోద్యమ సంఘము:— బాట్టిటపున, ముంకురామస్వామి వీధి దిగ నెంబరు గృహమును ఈ నెల 13-న తేది యాదివారము తెల్లవాటుబామున 7-30 గంటలకు జే.ఎస్. నారాయణమూర్తి, ఎమ్.ఎ. గారు భగవద్గీతాను గావించి యాంగ్లేయులను “కష్టము”న గూర్చి బోధించెదరు.

దక్షిణహిందూ దేశ బ్రహ్మసమాజము:— చెంగబాబునగర అన్నాపిళ్లవీధి 97 నెంబరు ఉపాసనామందిరమున ఈ నెల 13-న తేది యాదివారము సాయంకాలము 6 గంటలకు తే. పున్నయ్యగారు భగవద్గీతాను గావించి యాంగ్లేయులను “సంతోషముయొక్క మూలకారణమును” గావించి బోధించెదరు. అందఱును మహాభారతముగా నాచూకులు.

హిందూ యూనియన్ కమిటీ పాఠశాల:— ఈ కళా విభాగమునందలి వీధి దిగ నెంబరు పాఠశాల భవనమున రేపుకొనవారము నుద్ధావృత్తి 11 గంటలకు ఈ యువ సంఘముయొక్క గౌరవాధ్యక్షులు సమావేశమై దర్బారు దినముహోత్సవమును నిర్వహించెదరు. పాఠశాల యొక్క గౌరవాధ్యక్షుడగు రాయబహదుర్ డాక్టర్ టి. జనార్దనరావు; ఐ. ఎస్. ఎమ్. డి. గారగ్రాసనాధిపత్యమును వహింతురు.

ఒక దర్జీ చేసిన మోసము:— మైలాపూరు, కళ్యాణి వైద్యాలయము నందలి నర్సు ఎచ్. డి. లింకోల్ కన్య ఫిర్యాదుచేయగా “ఇ” డివిజన్ పోలీసువారు దర్జీరా వనెడి దర్జీని ఉడతపెట్ట బట్టుట నిమిత్తము తీసికొని చట్టి గడ్డెత్తిరియల కమిషనరీసాము సహకరించివాడని కమిషనరీ మోసముచేసినందుకు (మొదలుగా చార్జి చేసిరి. కేసును జులై కాగా, ఆక్టింగ్ చీఫ్ (వెనెడిస్సి మేజిస్ట్రేటుగారు దక్షిణి తొమ్మిది నెలలు కఠినశ్రమింబడించిరి. ఆపివేయింతకు పూర్వము మూడుపర్యాయములు కఠింపబడినట్లు లాప్సకొనెను.

చెన్నకట్టనోపాధ్యాయ సమాజము:— నేడు సాయంకాలము 5-15 గంటలకు చెన్నకట్ట కళాశాల భవనమున నీ సమాజమువారు సమావేశమై సభాగవించెదరు. ఎన్. రాజగోపాలాచారియ్యగారు “పాఠశాలల యందు కళాశాలలయందు దేశభాషలు వికేషించి విజ్ఞాన సంపాదన మార్గమును సాధించుటయందు” నని యుపన్యాసించెదరు. ప్రసంగించువాడై ప్రతివాదములు జరుగును. ప్రాధానము వీ. లక్ష్మీనరసింహుగారు గ్రామసాధిపత్యమును వహించెదరు. ఇంకొకటి కేవల వెట్టులదేని యీ సమాజము యొక్క ప్రతిపాదనగోక్షరము. ఈ నెల మధ్యకాలమున జరుగును. దక్షిణ హిందూ కళాశాలసంఘము జాతీయ మహాసభ, సభాసమావేశకాలమున చెన్నకట్టయందు సమావేశ మగును.

విక్రమనూరియ్య:— నిధవారియ సాయంకాలము మరెగారి కట్టెయొక్క 15 సంవత్సరముల వయసుగల చెన్నకట్ట యొక్క కళాశాలలో మూడు కాలానుకము తెలిసికొని నిమిత్తము పరిశోధించు బడినది. బుధవారము తెల్లవారి 11 గంటలకు ఒక బండినాడు గూర్చుటకు విక్రమనూరియ్య తన బట్టా బండి నక్కిడ నెలవీ గుట్టపామాను పూర్తిగా తీసివేయ

నుండగానే విక్రమనూరియ్య అంతట గుట్టను దెగరిపాటిపోయెను. అట్లుయే పగులబడినది. అతనికి పోవుచు హెచ్చరింప బడియు నోరకొని పుట్టుటకు తడవడిన యీ దురదృష్టవంతు రానిన పడవైనది. అతనికి వెద్దవెట్టునగా నుములు తగిలిన దానివలన శీఘ్రముగా చనిపోయెను. పక్షి గెత్తుమండెన గుట్టము కూడ సమీపమునందున్న క్రోడదర్జీపాలయపు రాతి స్తంభమును కొట్టుకొని యక్కడనే పడిచచ్చెను. మరణవిచారణ యంజిట్లు తీర్మానింపబడినది:— “జట్టు సమీపము పాటి పోవుచుండెన గుట్టముచే పడవ్రోయల బడుటవలన మెదడు అవయవవిచ్ఛేదమునకు తలదాగిపోయెను.”

మచయప్ప కళాశాలలో టెన్సి సాటు:— అక్టోబర్ క్లబ్బువారి టెన్సిస్ గ్రౌండులో నొక విశేషకరమైన యాట యాడబడినది. గౌరవ కార్యదర్శులుగల వీ. ఆదిత్యగారి దృష్టివలన వివిధమైన తరగతుల విద్యార్థుల బిడ్డలకి కలసి యీ యేట బంటులాట యాడుట కేర్పాటు చేయబడినది. ప్రిన్సిపల్ జే.సి. రోల్స్ గారు మహావీరుల యొక పంచెపు గిన్నెను జయించిన వారికి కొన్ని గిన్నెలను బహుమానము చేయుటకు తీర్మానించెను. కార్యదర్శిగూడ గయ్యస్వామినకు పరుగులు వారికి గిన్నెలను బహుమానము చేయుటకు సిద్ధపడినది. రెండవ తరగతి యందలి జి. సాంబశివ రావుగారునీ కృష్ణస్వామిగారునీ ఒక వైపున, మూడవ తరగతి యందలి ఇ. కే. గోవిందస్వామిగారునీ రెండవ తరగతి గారునీ మరొక వైపున కట్టి కడపటి యాటయాడిరి. విశేష సంఖ్యాకలగు విద్యార్థులను పిలువ బడిన వెద్దమును పుట్టులును వచ్చియుండిరి. విశ్వరూప్రయ్యమూడిన ఆ బహుమాన సామగ్రిని సాంబశివరావు గారునీ వారి సహాధ్యాయులు సహకరించి కలిగిరి. బహుమానములు పంచికెట్టుచు, ఉన్నావావంటుండుచు “ఉదార పురుషుడగు ప్రధానోపాధ్యాయుడు లభించుట కళాశాలయొక్క భాగ్య విశేష”మని సీ. పి. రామస్వామయ్యగారు ప్రస్తావించిరి.

వృత్తాంతములు.

విశ్రాంతి పేట తాలూకా బోర్డువారి యొక్కయు గుంటూరు జిల్లాబోర్డు వారియొక్కయు ప్రతిపాదనమున ననుసరించి పనులు గ్రామమును పునర్నిర్మింప బట్టెను యూనియన్ లో చేర్చుటకును, ఈ విషయమునకు సంబంధించిన ప్రకటనమును పోస్టునెయిట్ బాట్టి గెజెట్ లోను గుంటూరుజిల్లా గెజెట్టు లోను ప్రకటించుటకును ప్రభుత్వము వారంగీకరించిరి.

ఈనెల 27 తేది రాత్రి కొంతకు మై నీడప వింతచల తేత్రమున ముక్కోటికాడకి యుత్సవమును, 28 తేది కిరం గవాడుకు అవతారమును గురించి విశేష గొప్ప ఉత్సవము జరుగవలయున్నది. 1915 సం॥ 6 జనవరి 6 తేది బుధవారము రోజున పరమహంసత్వము జరుగును. ఈ తేత్రధర్మకర్తలగు శ్రీ. శ్రీ. శ్రీ. విజయనగర మహారాజావారికలన వియమింపబడిన ఉత్సాహము యీ తేత్రమునకు కచ్చు యాత్రికులకు సదుపాయములు లభింపము లేకుండా కనిపెట్టుటకు తాతేదార్లను నియమించి కనిపెట్టుచున్నందున మనమెంతేని సంతరింపవలసి యుండును. అని నడూరు పేటవరదాచార్యులుగారు వ్రాయుచున్నారు.

శ్రీ సుజనరంజని సమాజము-పొట్లపూడి:— మా గ్రామమున యీ నెల 11-న శ్రీ సుజనరంజని సమాజము వారివలన నొక సభ గూర్చబడినది. తుగ్రామమైనది యేదిమంది ప్రేక్షకులు సభనలంకరించిరి. మొదట సమాజ శాస్త్రవేదాంగుల పాఠశాల కట్టెగారు ఇవరకు సమాజమువారివలన స్థాపించబడిన ధర్మపాఠశాల కార్యక్రమమును గూర్చియు ఇప్పటివరకు జరిగిన కృషిని గూర్చియు చక్కగ నుపన్యాసించిరి. తర్వాత నెల్లూరు వెంకట్రామా వాయుడుగారివలన భాషాభిమానమును గూర్చియు పాఠశాలల ఉపయోగమును గూర్చియు సుపన్యాసించెను. సుబ్బాబుట్టు గారివలన ధర్మమును గూర్చి సభకులకు, అట్లు వెనక విశోపా మహాసంగ్రామమును గూర్చి సైకిలిగారు, యుద్ధము పోసగుటకు కారణములు మఠగల సమస్య, మనము చేయవలసిన విధులు అను మూడు సంగతులను గూర్చి విరళముగ నుడిచిరి. అంతట ఆ గ్రామసాధిపతిగారు మ. రా. రా. శ్రీ కాంధూరు నరసింహాచార్యులుగారు లేచి, ప్రస్తుతమాజి ధర్మపాఠశాలను గూర్చి యుపన్యాసించి, వెనక ప్రస్తుతము జరుగుచుండు దాదానం గ్రామమున విడిచి, రాజు మనదగల సంబంధములు ప్రజలు తెలుసుకొని విధులు తత్కాలమున మొదలుగ నివయములు విశేష విరళముగ చేసిరి. ప్రతిపాదనకు బోధపటలగున చాక్రిచ్చిరి. తిరునామమును ముగించి దాదానం విద్యార్థులచే ప్రసాదించి ధర్మమును ముగించిరి. జయగుంటుల ప్రార్థనల సలిపి కరిత కర్పణలతో సభముగించిరి.

శ్రీగవర్నరుగారి పర్యటనము.

తెజవాడ ప్రాముఖ్యత.

తెజవాడ డిశంబరు 9:—ఎటులమాచిననుగూడ నా తరగతాదులు తెజవాడ యొక ముఖ్యస్థానమని యెప్పుకొనక తీరదు. ఈ పట్టణ ప్రాంతమున పరిశ్రమగు కృష్ణానది ప్రవహించుచుండుటచే కాక మొదలు రామేశ్వరము వరకును శ్రీ గంగాత్రలనునలపు తైర్థముల నీ పట్టణముకర్ణింపుచుండును. ఈ పట్టణము మాడు రయలునూర్ములకు మొగయగుటచే ఈస్టు కొస్తురయిత్యై నెహము రయిత్యై సుదరనుమరాళి రయిత్యైల మీద ప్రయాణము చేయువారందరును చందలకొలదిగ నను నిను నిటవచ్చి పోవుచుండును. పరిశ్రామిక విషయమున నీ పట్టణమున ప్రతిమలలు ధాన్యపు మరలునుగలసి సుమారు 70 మరున్నవి. వీనివలన నెంతయందరికి జీవనాధార మేర్పడి యున్నది. మరియు నిది ఇంజనీరింగుకానివారికి ప్రధానస్థాన మగుటచే నాకాశాసంబంధులగు దాక్షిణాత్యులు వెళ్ళుచుండి ఇచటగలరు. తెజవాడకిన్ని విధముల ప్రాముఖ్యత కలుగుటచే నిరంతరమునువారి కార్యోగ్యముకలిగించుటకుతగిన ఏర్పాటుల నవీన నాగరతానుగుణ్యముగ నన్నిటిని నొనర్చుట కావశ్యక తలుగూడ హెచ్చుననెయుండుటవిధి. కాన తెజవాడ పట్టణ మును చిత్రాలంకార భోభీకముగ నొనర్చి శ్రీచక్రవర్తిగారి ప్రతిమిధు లనందగు శ్రీగవర్నరుగారికి తగినరీతిని స్వాగత మొసంగుటకు తెజవాడపౌరు లత్యధికముగ ప్రయత్నించుట వింతగాదు.

స్వాగత ప్రయత్నములు.

రాజమౌముల నన్నిటిని పురపాలక సంఘమువారు చక్కనిస్థితిలోనుంచిరి. ఇందులకు ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరు, డిప్యూటీ ఆర్. రాబర్టుసనుగూడ ప్రత్యేక సమరులగు వారిని పురపాలకసంఘమువారికి సహాయమొసంగి వందనీయు లైరి. రాజభిక్షిని సంగ్రామవిజయమును పురవాంఛితములను తెలుపునట్టి వ్రాతలతో ధనురాకృతిగలిగిన కమానులను రాజ మౌములకుండు ముఖ్యప్రదేశములలో నేర్పరించిరి.

తెజవాడలో ఆరోగ్యవశ్యకతలు.

తెజవాడలో పానోదక సౌకర్యము పుష్కలముగా నున్నదిగాని హిందూదేశమునందలి పుణ్యక్షేత్రము లన్నిటి యందు వలెనే ఇచటగూడ మౌములు ఇరుగుగానుండుటవల నను ఇండ్లు క్రిక్కిరిసియుండుట వలనను పట్టణ మనారోగ్య స్థితియందున్నది. ప్రజలగు విషయము జన సమృద్ధియును తొలగించుటగా నున్నది. ఈ విషయమును పురపాలక సంఘ మువారు గురించియే యుండిగాని అందులకు 3-4 లక్షల రూపాయలు వ్యయమగునని అంచనావేయబడినది. ఇంత సామ్యము ధరించుటకు సంఘమువారు కేవల శ్రీమసమగలుగా నున్నారు. వీధులు 5 అడుగులు మాత్రమే వెడల్పు గలిగి యుండుటవలనను వానిలోనిండ్లు క్రిక్కిరిసియుండుటవలనను, సురూపమున నున్న కొండపొదను చాలయండ్లు కట్ట బడి యుండుటచే నచటనుండి మురికి నీరీవలపు సుదూలలోనికి వచ్చి నిలిచిపోవుచుండుటవలనను ఆనారోగ్యస్థితియధికముగా నున్నది.

సమృద్ధియును తొలగించుట

ఇందులకు కొండపొదను మరియు 90 యకరముల భూమిని ప్రభుత్వమువారిదగిరి పుచ్చుకొని గృహనిర్మాణ మునకు ప్లానులనుజేసి యచట నాగోకరములగు నిండ్లు కట్టించుట యావశ్యకముగానున్నది. మరియు బందరుపట్టణ మున కేగు వారిలో మరొక 300 యకరముల భూమిగూడ చవుకగావారక వైయున్నదని తెలియుచున్నది. కానచటగూడ నొకపేట ఏర్పరుచుటకునుదానిగూడ. సుపాదించవలసియు న్నుది. ప్రస్తుతము దిగులకీప్రదేశము 100 యకరములగులు. ఈ ప్రదేశముంతయును కొని ఇండ్లుపడగొట్టి అప్రదేశమునందు విశాలముగ మౌములను గృహములకు స్థలములను ఏర్పరించి అసలములను వేలమువేయుటకును దానినికొనువారు సాలుకు కొంతచొప్పున కొన్నివాయిదాలలో నామూల్యమును తీర్చి వేయు నశ్వేపరుచుటకునగూడ నిశ్చయింపబడినది. ఈ ప్రదేశములో నిడివరకు నివసించుచున్న వాసలములకు వారికి మూల్య మొ సంగుటకు యే గాక కొత్తగా కట్టించ బోవు పేటలలో వారికంత స్థలమును కొద్దిమాత్రమున కిచ్చుటకుగూడ నిశ్చయింపబడినది. ఇందు లకు నిలతులగునని అంచనావేయబడినను కొనినసలమును మరల విక్రయించుటవలన చాలసామ్యము కూడివచ్చుననియును కొత్త పేటలలో స్థలములనుగూడ కొన్నియేండ్లకిప్పుట క్రమముగా ధరహెచ్చుని యూహించబడినది. పర్యవసాన మెటు లున్నను తెజవాడ వివాసులకార్యోగ్యము కలిగించుటకు తగిన దుదుపాయములు చేయవలసిన దావ్యత ప్రభుత్వమువారి యం నున్నది. మరియు ప్రజలు విశేషముగ నితరప్రదేశములనుండివచ్చి

ఈ పట్టణమున కాపురముండుటయే సంకీర్ణ నితికి కారణముగాన నిందు తెజవాడపౌరుల స్వయంకృతాపరాధ మేమియును లేదుగాన రాజధానిధినుండి ప్రభుత్వమువారు ధనసహాయము చేయుట యావశ్యకముగానున్నది.

సంకీర్ణ ప్రదేశావలోకనము.

మ్యాజియుములో సభమగియుగనే శ్రీవారు నూపరిం తెండింగు యింజనీరుగారి బంగరావ విచ్చేసిరి. సంకీర్ణ ప్రశ్నయే ప్రధానవిషయముగ నుండుటచే శ్రీవారు ప్రదేశముల నన్నిటిని చూడగోరిరి.

శ్రీవారు, కలక్టరు పోలీసు నూపరిం తెండింగు నూపరిం తెండింగు ఇంజనీరు మ్యునిసిపలు చెయిర్మను గా... తోను, ఆంగ రక్షములు కార్య దర్శులు మున్నగు వారితోను, పట్టణమున స్నాని వెడలిరి. వీరు సాయంకాలము 4-30 గంటలకు బంగళానుండి విద్యుచ్ఛక్తి ముల నధిగోహించి బయలు దేరిరి. వీ రాసంకీర్ణ మౌముల గుండవోయిరి. ఆసందులలో నవచ్చుటవట వెద్ద సౌధములు కొన్ని యుండినను ఆ మౌములు మాత్రము మిక్కిలి ఇరుకు గా నుండెను. ఆక్రమించబడవలసిన ప్రదేశములయందు ఆక్ర మింపబడ నిర్దేశించ బడిన స్థలములని బల్లలమీద వ్రాసియుంచ బడినను. అవిధులలో నెములు క్రిక్కిరిసి యుండిరి. శ్రీవారు కొండప్రక్కనున్న ఇండ్లనుగూడ చూచిరి. ఆస్థలమున మురుగు కాల్యల పద్ధతి అపాయకముగా నుండుటచే నాస్థలముగూడ నాక్రమించ నిర్దేశింపబడినది. శ్రీవారికివిద్యుచ్ఛక్తిమున నేగు చున్న చెయిర్మను నానుచుంతరావు గారును ఫారేంగము గారు నుక్కడక్కడ డిగిస్టి తి గు ల ను శ్రీవారికి చూపించుచుండిరి. శ్రీవారు ప్రతివిషయమును పూర్తిగా గమనించుటచే నీసమపాయము వెంటనేచేయుట యావశ్యకమని గ్రహించియుండురుగాని ప్రభుత్వమువారు ధన సహాయమును సులభముగు పద్ధతులమీద కొంత ఋణమును గూడ నొసంగి... సంఘమువారి కార్యము నెంతమాత్రమును నెరవేర్చబాలరు. పట్టణనిర్మాణకార్యోద్ధాదగు ప్రాధెసరు గొడ్డూనుగారు సంకీర్ణ ప్రదేశమును చూచుటకును తక్కిన ఏర్పా టులనుగూర్చి చర్చించుటకును ఈనెల 14-వ తేదీని తెజవాడ వచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

సాయంకాలపువిందు.

స్థలసందర్శనము ముగించి శ్రీవారు ఇండియా సోషలు క్లబ్బువారిమందిరమున కేగిరి. ఈక్లబ్బు శ్రీయత మాడపాటి వెంకటేశ్వరరావుపంతులుగారు కట్టించిన పురమందిరమున నెల కొనిబడియున్నది. దీని యావరణమంత విశాలమైనదిగాను. కాని కలకొలది చక్కగా వినియోగింపబడియున్నది. ఇచట నేతావధానము, పిల్లల ఆటపాటలు, శ్లోకపఠనము, నాటక ప్రదర్శనము మున్నగునవి జరిగినవి.

తెజవాడ డిశంబరు 10:—నేడదయమున శ్రీవారు సమీపవారముగ ఆనకట్టను ఏటికలింగలను చూడవోయిరి. ఆచట ఎగ్జిక్యూటివు ఇంజనీరు పి. బి. రాబర్టుగారును అసిస్టెంటు ఇంజనీరురావు సామెలు టి. పేరయ్యనాయును గారును శ్రీవారికి స్వాగతమొసంగిరి. ఆగస్టునెలలో వ-ద వలన కలిగినవచ్చును వారు శ్రీవారికి కనుబడిచిరి వరదవ-న వెద్దకలింగలో 8 తూములును చిన్నకలింగలో 4 తూము లును ఏటిగడలో 160 అడుగులును దానివెనుకనున్న డట్టి దిబ్బులుగూడ వరదవలన కొట్టుకొనిపోయినవి. ఎంతవచ్చును కలిగిందో ప్రస్తుతము తెలియుటకు సాధ్యముకాదు. ఈనెల 20వ తేదీని తూర్పు డెల్టాకాల్యను కట్టిజేసినపేమ్మట నీటిసం తయు తోడివేసిన తెలియగలగు. ఎటులకో కొంచెము పగు లేర్పడి క్రమక్రమముగా నీరు అవగుల్లగుండ ప్రవేశించి 1854 వ సంవత్సరమున వేయబడిన పురాదులన్నీటిని కొట్టివేసినది. మరల నీవులన్నియు పూర్తిచేయుటకు సుమారు 2½ లక్షలగు నని యూహించ బడుచున్నది. మరల జ్యోతిసనెలలో వరదలు వచ్చునుగాన నీ లోపుననెయివలస నన్నిటిని పూర్తిచేయుట చాలకష్టముగా నున్నది. వరదలకోజులలో తీయబడిన ఆయా ప్రదేశముల ఛాయాపటముల నన్నిటిని శ్రీవారికి చూపిరి.

ఇంజనీరింగు వర్కు-పావులు.

శ్రీవాడకటికి వెళ్లిరి. అచటికివచ్చిన గొప్పయధిపతుల తూనికవీరు నాచారము ననుసరించి శ్రీవారినిగూడ తూచిరి. శ్రీవారు 12½ సౌనులు బయలుదేరిరి.

నీటిపారుదల కార్యముల ప్రయోజనము.

ప్రవేశ్యేననులోను తెజవాడలోను చేయబడిన వనరు లను కృష్ణానదికాక జిల్లాలలోగల కాల్యలను చూచినవారి కేమి... మున ప్రభుత్వమువారినిర్ణయ మేమిగోచరింపకపోదు. కృష్ణానదికాక జిల్లాలని మేయచ్చుటకు కారణమైన ఈరెండు మహాపరులలోని నీరును వెళ్ళి సంవత్సరములనుండి సముద్ర మునకు బోవును కేవలము 50వశాతముగనుండ సర్ ఆర్థుల కాటకు గారు యీ యుపయోగమును కని పెట్టిరి. అది మొదలు 50 సంవత్సరములుగా నెందరో యింజనీరు లీదేశమున నీవులను వ్యాపింపచేయుచుండిరి. వీని ప్రయత్నముగ

నీరాజధానిలోకృష్ణానదికాకనీగుంటూరుజిల్లాలు ధనవంతములై యుండుటయేగాక కలుపు పట్టినప్పుడుగూడ నీజిల్లాలలో పం టలకు లోటులేకుండనున్నది.

వరదల ఫలితములు.

ఈ ఆనకట్టల కట్టబడకపూర్వము వరదలవలన నష్ట మంతగా పాటింపబడుచుండుట లేదు. ప్రజలందరును మెరక పంటలనే పండించుచుండిరి. వరదవచ్చి భూములమీద పడు టవలన కొంతయవ్వనుట్టి పొలములలో నిలిచి భూములు ఫల వంతములగుచుండెను. ఆనకట్టలవలన తమపొలములకట్టి సౌక ర్యము పోయినదని మొదటి సంవత్సరములలో రైతులు మొర తెట్టియుండిగాని రానురాను మెట్టగూములన్నియు నీకాల్యల సమపాయమువలన పల్లపుపూములగుటచే చాలపొలము లలో విస్తారము పంటలుపండుట కవకాశము కలిగినదిగాన నీజిల్లాలకు రెండవ బర్మాదేశమును విభాగ్యతకలిగినది. ఇచట నుండి ధాన్యమున్నిప్రదేశములకు పంపబడు చుండును. వెనుకవరదలు వచ్చినభూములు ఫలవంతములగునని రైతులు సంతసించుచుండిరి. ఇప్పుడు వరదలవలన పంటలు పోవుచున్న వని రైతులు మొర తెట్టువారైరి. వెనుకటివలెవరదలు తరుచుగా వచ్చుటలేదుగాని ప్రతి సంవత్సరమును మాత్ర మవచ్చి దేశ ములు పాడుచేయుచున్నవి. 1903లో కృష్ణానది ఆనకట్ట మీద 28 అడుగులనీరుపారి ఉత్తరపు ఏటిగట్టు తెగినప్పుడు ఇండ్లుగుడినెలు సరకులు అన్నియుకొట్టుకొనిపోయినవి. ప్రజలు చెట్టుమీదను చేమలమీదనెక్కి ప్రాణములు కాపాడుకొనిరి. పేమ్మట పడవలనుబంపి వారిప్రాణరక్షణ మొనరించిరి. అటు లనే యీ సంవత్సరముగూడ ఆనకట్టమీద 21 అడుగులనీరు ప్రవహించినది. దక్షిణపు ఏటిగట్టు తెగినది 40 గ్రామములు మునిగినవి. పంటలన్నియుపోయినవి. కలింగలు తెగినవి. ఈవరదలు తరుచుగావు. వీనివలన కలుగునష్టమంత దారుణమనరాదుగాన నీ నీటిపారుదల వసతులు వాలలాభమును కలిగించునని యే యనిశ్చయింపవలసియున్నది ఏమనిన1882లోకలుపునచ్చినప్పు డొక్క గుంటూరు జిల్లాలోనే ఆ సంవత్సరము 200000 మంది అన్నములేక చచ్చిపోయిరి. కాన ఆంగ్ల ప్రభుత్వము వారి అనుగ్రహమున నీపుడి దక్షిణ హిందూస్థానమున నట్టి కరువులంత మొండుటచే ప్రభుత్వమువారి మేలు మరువ దగినదిగాదు.

ధనాదాయము

దీనివలన ప్రభుత్వమువారి కాదాయము చాలాధికమగుట సత్యమే కృష్ణానదికాలువల వలన 700000 ఎకరములు సాగుబడి యగుచున్నవి. నీటిపారుదల వసతుల నిర్మించుటకు ప్రభుత్వము వారికి 158 లక్షలు వ్యయమైనవి. దీనివలన 28లక్ష లుఎకరముగా నాదాయము, అన్ని క్యయములుపోను మిగు లుచున్నది. వెట్టుబడి పెట్టిన సామ్యమీద 100 కి 15 రూపా యల వంతన ప్రసాదించునను లాభము వచ్చుచున్నది ప్రతిసాలు నను 315 లక్షల రూపాయలని విలువల పంటలు పండుచున్నవి గోదావరి నీటితో సుమారు 800000 యకరముల భూమిసాగుచేయుటకు చున్నది. అచటి వనరులకు ప్రభుత్వము వారి 105 లక్షలు క్యయమైనవి. 16 లక్షలు నికరమాదాయము వచ్చుచున్నది 100-కి 15 రూపాయలవంతున సాలునకు లాభము వచ్చు చున్నది.

తెజవాడ మంచి నీళ్లపనలు.

వర్కు-పావులవద్దనుండి శ్రీవారు మంచినీళ్లపనలనుచూడ బోయిరి. ఆచట శ్రీవారికి ఛెయిర్మనుగారు స్వాగత మొసంగిరి.

మ్యున్సిపలు వైద్యశాల.

తరువాత శ్రీవారి వైద్యశాలకేగిరి. ఆచట పాలక సం ఘమువారందరునుండిరి. అసిస్టెంటు సర్జను నారాయణరావు గారు శ్రీవారికి వైద్యశాలసంబంధమును చూపించిరి. వైద్యశాల కట్టిబడిన ప్రదేశము చాలాచుగుగానున్నది. చికిత్సకొరకు వచ్చు చున్నవారి సంఖ్యయు సరిగానే యున్నది. కొన్నికొన్ని విషయములు లోపముగానున్నవి. చేయబడవలసిన దానిసం తమచేయుటకు చాలింతమంది మంత్రసానులేరు. పాశ్చాత్య డోగులవై న ప్రదేశములో డోగులులేరు. ప్రసవమునవై నభాగ మునందు చికిత్సించుటకు శ్రీమంచుటకు తేడిదాక్తరున్నవో ననుకూలముగా నుండును సత్రవాగ్ధులును కర్ణాటకములును హెచ్చుగానున్నవని అసిస్టెంటుసర్జనుగారు చెప్పుచున్నారు. అంియును సరిగానేయున్నది. అని శ్రీవారు గ్రంథముచేసి వైద్యశాలను విడిచివెళ్లిరి.

రైల్వేఅవరణము.

శ్రీవారు వైద్యశాలనుండి రైల్వేఅవరణమునకువెళ్లిరి. అచట రైల్వేమదాటు దారులును గూర్చి చర్చించిరి. రైల్వే ఇంజనీరుగారును ప్రేమమహాప్రభుగారును డిప్యూటీ ట్రాఫికు నూనింగుండెంటుగారునుగూడ నచటనుండిరి. రైల్వేవైనుండి వంతెనవేయుట విధానమును ఛెయిర్మను మానుమంతరావు గారు చాలపట్టుదలతో విన్నవించిరి.

ధర్మనిచారణ.

మనదేశమున, నానాటి కన్నీకలు పలుకవలసివచ్చినట్లు, వీనికారణముల నరసి తెలుపుటకు, శ్రీగర్భ మెంటువారు, తమ కోశాధికారి ప్రముఖులలో నొకరును, శ్రీయుత దత్తాగారిని, ఆ 190 సంవత్సరమున నియమించియుండిరి. దేశమున దంతట, నీరివయస్సే, వలయు విచారణచేసి, శ్రీదత్తాగారు గర్భ మెంటువారికి, దమరిపోవును ఆ 1918 సంవత్సరమున బంపియుండిరి. ఆరిపోవున కాధారముగలకల్లలన్నియు ఆ 1914 సంవత్సరము వరకు గర్భ మెంటువారికి జేరనందున, దాని నింతవరకు బ్రచురించక, ఆ రిపోర్టు సారాంశమున, గర్భ మెంటువారివలె రి న తేడి చెప్పవలసివచ్చి, గజటులోఁ బ్రచురించిరి దాని యభిప్రాయమును సంక్రమముగ నిట్లు ప్రచురించుచున్నాడు.

2. శ్రీ దత్తాగారి విచారణ, ముఖ్యముగ నీదిగువ ప్రశ్నల గూర్చి చేయబడినది.

(i) గత 15 సంవత్సరములలో ధర్మనింతవరకు హెచ్చినవి? అన్ని వస్తువులకు సముదాన హెచ్చినవా? లేక ఆహార పదార్థములకు మాత్రమే హెచ్చినవా? ఈ హెచ్చుదర లన్ని దేశములలో కలిగినవా, లేక తేడాలేదైన నున్నవా?

(ii) ఇతర దేశ వ్యాపారసంబంధములచే నెంతవర కి ధాలు హెచ్చినవి? స్వదేశపువస్తువులచే నెటుల హెచ్చినవి?

(iii) ఈధర్మములకు యెప్పటికి నిలులనే యుండునా? లేక మారునా?

(iv) కలుకల్లకల్లనల దేశమునకు, నందలిపలుకెల వారికిని, కలుగు లాభనష్టములే?

3. శ్రీదత్తాగారి విచారణలన మొత్తముమీద, నన్ని వస్తువుల, కంటిటను, ఆ 1890 సంవత్సరము మొదలు ఆ 1912 సంవత్సరమువరకు ధర్మ క్రమముగ పెరిగినటుల తేలివచ్చి దీనికి కారణములు కొన్ని, మనదేశములో సంబంధించినవియు, మరికొన్ని అన్యదేశములలో సంబంధించినవియుఁ దెలిపియుండిరి. జనాభివృద్ధియు, దానితో సమముగ, నాహారపదార్థము లభివృద్ధి కావడమున, దేశమందును, దేశాంతరములందును, రాకపోకల కాధారములెక్కువగుటచే, నన్ని వస్తువులకు నెగు మతికప్పులు తగ్గిపోవుటయు, కొనుగోలు ఎక్కువగుటయు మొదటి కరగతి ముఖ్యకారణములయినట్లు దెలియవచ్చుచున్నది. బంగారువిశేషముగ దిగుమతియగుటయు, పరపతివృద్ధియు, యుద్ధములచే ద్రవ్యనాశనము గలుగుటయు, నాకాదళముల నిర్మాణముచే ధన వ్యయ మగుటయు రెండవ కరగతి కారణములని చెప్పిరి. ఈధర్మల స్థిరముగా హెచ్చియేయుండు నటుల ననమానించబడినది ఇట్టిహెచ్చిదేశముననే గాక యితరదేశములఁగూడ గలిగియున్నటుల వివరించబడినది. ఇందువలన మొత్తముమీద దేశమునకు తేమలాభములు గలిగినవనియు, కష్టముగాని నష్టముగాని లేదనియు దెలియవచ్చును. క్రమక్రమముగ వ్యవసాయాభివృద్ధి గలుగుటచే బీదలైతులెల్లరును భాగ్యవంతులైరనియు కూలివాండ్రు జీవనము హెచ్చిదబ్బుకలిగినదనియు భూవనపతికలవారు రయితులు వర్తకులు మొదలగువారు ధనికులై మనపటికంఠే మృష్టాస్థులు భుజించుచు, విలువల యుల ధరించుచు చక్కని నివాసములనుభించుచున్నారనియు స్పష్టపరచబడినది. కాని, నియమితముగ, జీతమే యాధారముగాగల, ఉద్యోగగణమున, నాకరులును, వారివారును, మాత్ర మియ్యవ్యవస్థలేవల్ల కొంచెము కష్టముల పాలగుచున్నటుల నివేదించబడినది.

4. శ్రీగర్భ మెంటువారు, శ్రీదత్తాగారి వైయభిప్రాయములలో మొత్తముమీద నేటిభవించుచు ఆహారపుద్రవ్యములు మొదలగు వానిపంటలు జనాభివృద్ధికి సరిపడునటుల హెచ్చుచునే యున్నవనియు జీతములే జీవనముగాగల వారి కీమధ్య జీతము లభివృద్ధి జేయుట కనేకములగు నేర్పులులు జేయబడినవనియు ధర్మల ఇటులనే నిలవబడియుండునది లేక మారునది చెప్పటంతయులభినాభ్యుతైన విషయముకాదనియు, ధర్మల హెచ్చుట మొత్తము దేశమునభివృద్ధిచే గలిగించినదనియు నిర్దేశించిరి.

కోర్కెవ్యవహారములు.

మదరాసు హైకోర్టు

[న్యాయమూర్తులు: ఎములింగు, తయార్జీ గారులు.] ఎస్టేటు విషయము.

ముఖాసాపద్ధతికంద నూపిడు వెనుకటి జమీందారు గారు ఒక బ్రాహ్మణునికొచ్చిన గ్రామము ఎస్టేటులొందు అట్టప్రకారము ఎస్టేటు అగునా యనువిషయమై యొకదావా వచ్చి కృష్ణాజిల్లాకోర్టునుండి హైకోర్టుకు అప్పలు చేయ

బడిను. ముఖాసాపద్ధతికంద సంవత్సరములకు పూర్వము జోడియంతయుని నిర్ణయించబడి, యీగ్రామ మబ్రాహ్మణుని కియ్యబడిను. కాని, పర్యవేంటు నెట్లెంటు జరిగినప్పుడు దీని ఆదాయము జమీందారి ఎస్టేటు ఆదాయములో కలిపి జేయబడినది. జమీందారు అగ్రామమును హక్కులన్నింటి తోడ, ఇచ్చియుండుటచేత, జమీందారి ఎస్టేటు లెక్కలలో పిమ్మట చేర్చబడినను అది ఎస్టేటు కానేరదని అప్పెలంటు పతమున వాదించబడినది. కాని, న్యాయమూర్తులు విషయ మల నాలించి అగ్రామముయొక్క ఆదాయము, పర్యవేంటు నెట్లెంటుకాలమున, జమీందారి ఎస్టేటులెక్కలలో చేర్చబడినయెడల, అది, ఎస్టేటులొందు అట్టక్రింద ఎస్టేటు అగుచున్నదని యభిప్రాయ మొసగి, అట్టి వ్యాజ్యములను విచారించుటకు సివిల్ కోర్టుకు అధికారములేదని తెలిసి, ప్లేయింటులను రెవిన్యూకోర్టుకు పంపుట తుర్తవుచేసిరి. మఱియును, అప్పెలెంటు ఎరుటికత్తివారికి ఖర్చునుచెల్లించ వలయుననియు తుర్తవు వొసగిరి.

[న్యాయమూర్తి: కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు] సమష్టికుటుంబ వ్యాపారము.

ఎస్. మత్తుకృష్ణయ్యగారు, ఆరిపోదరు లైదుగురును కలిపి సమష్టి కుమారానులోను, రంగూనులోను చేయుచుండు వ్యాపారమునకుగాను రావుబహద్దరు ఎస్. ఆర్. ఎం. ఎం. ఎ. అణ్ణామలకెట్టిగారు ఆహ్వానించి, ఆసంబంధమున ఆయనకు వారి వద్దనుండి రావలసిన 11000 రూపాయలను వసూలుచేసికొనుటకై దావా తెచ్చిరి. తాముప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ వ్యాపారము చేయుచున్నామనియు, తమకు పిత్రార్థిత మేమియు లేదనియు, తమలో నొకరికొకరు వ్యాపారవిషయమున నేమియు సహాయముచేసి కొనలేదనియు, కనుక ప్రస్తావన ఋణము సమష్టిఋణముగ తమరిని బాధింపజాలదనియు, నిత్యాది విషయములను విన్నవించుచు ప్రతివాదులు వాదించిరి. కాని, వారికి పిత్రార్థిత ముండెననియు, వారివ్యాపారము సమష్టి వ్యాపార మనియు కొన్ని దాఖలాలవలన నేర్పడినందున, న్యాయమూర్తిగారు వారి కనుకూలముగ డిక్రీ యొసగిరి.

పోలీసు కోర్టులు

ఎగ్జూరు.

ఈనెల 2 ది నాడు తిరువల్లి క్లౌజి నాగప్పయ్యగారు పీఠిలో ఆచూకొనుచుండిన యొకకడ్డ (సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు నాతని మనుమరాలి) మెడలోనుండి న బంగారు సరదును ఒకడు దొంగిలించెను. వీడికడక విరుపరాయములు శిక్షనంది యున్నాడు. ఇప్పుడు వైసేరమునకు చార్జి చేయబడగా, మేజిస్ట్రేటుగారు వానిని హైకోర్టు సెషన్లకు కమిట్ చేసిరి.

ఎలెక్ట్రిక్ తియేటరులో గలభా జరిగించినందులకుని చార్జికాబడిన పెద్దమెట్టున ద్రుట దొకడు, మెడికలువిద్యార్థి యొకడు వీరిద్దరి కేసును తొలగి ఆనాఁరె మేజిస్ట్రేటు విచారించి, పిమ్మట ఎగ్జూరుచినమేజిస్ట్రేటుగారి కోర్టుకు తెచ్చిరి గదా? ఆనాఁరెమేజిస్ట్రేటు రిమాండ్లననగించి యీకేసును విచారించుటకు తనకధికారములేదని మేజిస్ట్రేటుగారు ముద్దా యాలను వదలివెట్టిరి.

అంగీలుకుటుంబకుని కల్యాణిఅమ్మత్రి నర్స కోనుగారు తనచేతికిచ్చిన గుడ్డకు ముగ్గును అయింది మోసముచేసి నందులకై చార్జికాబడిన రుక్మాదీరావు అనువానికి మేజిస్ట్రేటు గారు 9 నెలలు కఠినశిక్ష విధించిరి.

ఫోర్టు నెంటు జారిగెజెట్టు.

1914 డిశంబరు 8

స్వెమలుమేజిస్ట్రేటు

పిశుపాటి. వెంకటరంగయ్యగారు గుంటూరు జిల్లా, ఒంగోలునకు స్వెమలుమేజిస్ట్రేటుగ నేమింపబడిరి.

సానిక, మునిసిపలు విషయములు.

రావుసాహెబు టి. నారాయణస్వామినాయకుగారు నెల్లూరు మునిసిపలుకోట్ నెలరుగను, రాయపరెడ్డి జయరామ స్వామినాయకుగారు రాజమండ్రిమునిసిపలు చేయ్యేగాను, నేమింపబడిరి. విశాఖపట్టణం మునిసిపలుకోట్ నెలమెంబరుల గరిష్ఠసంఖ్య 21కిని, అకోట్ నెలమ కెన్న కొనబడవలసిన మెంబరులసంఖ్య 16కిని హెచ్చింపబడినది.

హైకోర్టునకిటు సి. రామచంద్ర రావుగారు కడప తాలూకాబోర్డునకును, ఇ. హెచ్. డిక్రూజ్ గారు కాకినాడ మునిసిపాలిటీకిని, సహ్యదుబాఫర్ సాహెబుకిస్టిమహద్దరుగారు నెల్లూరుజిల్లా అత్యధికారతాలూకాబోర్డునకును, పి. వెంకట్రామనాయకుగారు గూడూరుతాలూకా బోర్డునకును, పి. వెంకటసుబ్బారెడ్డిగారు కావేతాలూకా బోర్డునకును, చక్రపతిసుల్లి కాయనరావుపంతులుగారు విశాఖపట్టణంతాలూకా బోర్డునకును, మెంబరుగ నెన్న కొనబడిరి. డాక్టరు గండిలూకా బో.పి.గారు పెద్దాపురంతాలూకాబోర్డు మెంబరుగ మరలనేమింప బడిరి. వడ్డమాని సేతారామయ్యపంతులుగారు విశాఖపట్టణం జిల్లాబోర్డుకు విజయనగరంతాలూకాబోర్డువారిచే నెన్న కొన బడిరి.

పల్లికు వర్క్సు.

గంజాం డివిజన్ టెంపొరెరి అప్పర సబ్ డివిజన్ శ్రీ నివాసఅయ్యంగారికి ఒకగబసిన నెలరోజుల ప్రివిలేజీవు మరి పదిరోజులకు పొడిగింపబడినది. నూపరిం టెండింగ ఇంజనియరు 1-వ సర్కిలుకు నియమించబడిన అసిస్టెంటు ఇంజనియరు రిచ్చర్డుకెగారు కోరాఫుట్ డివిజన్, కోరాఫుట్ సబ్ డివిజన్లకు నియోగింపబడి, అచ్చటి టెంపొరెరి సబ్ ఇంజనియరు ఆదికలాసామిశిల్లగారు జేఫ్రాడ సబ్ డివిజన్లకు పంపబడిరి. ఇప్పుడు నెలపుమీదనుండు టెంపొరెరి అప్పర సబ్ డివిజన్లకు శ్రీవ. గారు నెలపుమీదనిరాగానే విశాఖపట్టణం 1-వ సర్కిలు అఫీసుకు నేమింపబడిరి. బెడవాడ రెండవసర్కిలుకు నేమింపబడిన టెంపొరెరిగారు రెండవగ్రేడు ఓకస్సియరు ఎస్. రఘునాథా చారియగారు మరల కృష్ణ నెంట్రిల్ డివిజన్లకు మార్చబడిరి.

మొదటిగ్రేడు నూపరైజరు కృష్ణస్వామిఅయ్యగారు కృష్ణపూర్వ డివిజన్లకును, అచ్చటిరెండవగ్రేడు ఓకస్సియరు కృష్ణమా చారియగారు గుంటూరుడివిజన్ వినుకొండ సెక్షన్లకును, టెంపొరెరి అప్పర సబ్ డివిజన్లకు నుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారు గుంటూరు డివిజన్ కాలూరు సెక్షన్లకును నేమింపబడిరి.

కర్నూలు డివిజన్ టెంపొరెరిబ్యాంకు మొదటిగ్రేడు నూపరైజరు నరసింహ అయ్యగారు బల్లారి 2-వ సర్కిలు నూపరిం టెండింగ ఇంజనీయరు అఫీసు డ్రాయింగు సెక్షన్లకును, నూపరైజరు వెంకటరామ అయ్యగారు కర్నూలు డివిజన్ అప్పర కెనాల్ సబ్ డివిజనుకును, టెంపొరెరి అప్పర సబ్ డివిజన్లకు అయ్యసామి అయ్యగారు టాంకు రెప్టేరేషన్ స్క్రీము డివిజనుకును, నియమించబడిరి. టాంకు రెప్టేరేషన్ స్క్రీముడివిజన్లకు నూపరైజరు శ్రీనివాసయ్యగారు గారి నేమించుచు ఈకలకు ప్రకటింపబడిన యుత్తరువు రద్దు చేయబడినది.

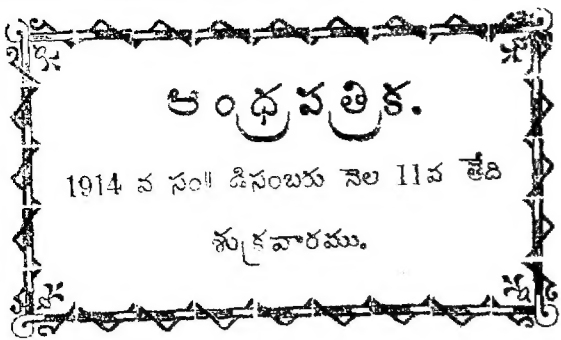
మదరాసు హైకోర్టు.

క్రిస్తుమను నెలపులకుగాను మదరాసు హైకోర్టు ఈనెల 28 తేది బుధవారము మొదలు 1915-వ సం॥ జనవరి 2 తేది శనివారమువరకు (11 దినములు.) మూసివేయబడును

రాజమండ్రి గవర్న మెంటు హాయ్యరు ఎలిమెంటరీ ట్రయింగుస్కూలు ఉపాధ్యాయసంఘపు

ప్రథమ వార్షికోత్సవము

1914 సంవత్సరం డిశంబరు 5తేదీ మాపట్టణపు సబు జడ్జి మహారాజరాజశ్రీ, టి. రాజారామ్ అవర్ ఘో. బి. ఎ. బి. ఎల్. గారి అధిపత్యముక్రింద నీమహోత్సవము జరుపబడినది. ఈసభసాయంకాల 5 గంటలకు ప్రారంభమాయెను. ఈపుర మందలి సహజనులును విద్యార్థిసంఘమును సభనలంకరించిరి. ప్రథమమున భగవత్ ప్రార్థనముతో ప్రారంభయికార్యద్యగారు సంఘముయొక్క రిపోర్టుచదివిరి. మహారాజశ్రీ సుబ్బయ్యగారు బి. ఎ. యల్. టి. శిశువృందము భావమునగూర్చి చక్కగ నుపద్యసించిరి ట్రైనింగువిద్యార్థులలోనొకరు శ్రీబారి చక్రవర్తి యుద్ధారంభమున భారతీయులకు పంపినసందేశమును పఠించిరి. పిదప మాడెలుస్కూల్ లోని రెండవ తరగతి బాలురు స్వగమహా రాజు చరిత్రమును నాటకరూపమున ప్రదర్శించిరి. "జామతాదేశమోగ్రహా" అనుప్రహసనముజేయబడినది. విజయ నగర సంస్థానాధీశ్వరులలో నాయకమణిగ ప్రసిద్ధిగాంచిన కృష్ణదేవరాయల చరిత్రమునగూర్చి బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనృసింహుగారు మిక్కిలిమనోహరముగ నుపద్యసించిరి. తరువాతి ఉపాధ్యాయ సంఘమువైక వ్రాయబడిన కొన్ని పద్యములు చదువుడిను. ట్రైనింగు విద్యార్థులుగయోపాఖ్యానములోని పంచమాంకమును ప్రదర్శించివీడిన తాంబూలములు పంచివెట్టిరి. శ్రీవెసిడెంటుగారి ఉపన్యాసముతో రాత్రి 8గంటలకిసభ తృప్తికరముగ ముగింపబడినది.

దత్తమండల కళాశాల.

దత్తమండలములయందు దొక కళాశాలను స్థాపించుట నుద్దేశించి ప్రభుత్వమువారు స్థలనిర్ణయమునకై ప్రయత్నములు చేయుచున్నారనియు నందరెరిగిన విషయమే. ఇదివరకు బయటికి వచ్చిన ప్రభుత్వ కర్మాలు బళ్ళారి యీరెండు పురముల తారతమ్యములు విచారణలో నుండెను నభిప్రాయముండినది. కాని యిటీవల ప్రభుత్వమువారు ప్రచురపరచియుండు ప్రకటన ననుసరించి కర్మాలు వదలివేరుబడినదియు విచారణ బళ్ళారియాయనంతపురము యను నంతయున్నదనియు విశదమయినది. విద్యాశాఖాధికారులు అనంతపురమునే నిర్వచించినట్లును ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయము నెరుంగుటకు దత్తమండలము లోని స్థానిక పరిపాలనాసంఘముల వారిని బల్లారి యనంతపురములలో దేనిని మీరు మీరు నిర్వచింతురని యడిగినట్లును తేలుచున్నది. కర్మాలు జిల్లా బోర్డువారును పట్టణపాలక సంఘమువారును గూడ అనంతపురమునే కోరినట్లును వినుచున్నాము. కళాశాల స్థాపించుటకు తగిన స్థలమేది యా ని నిర్ణయించుటలో ననేక విషయము లాలోచింపవలసి యున్నవి. అనాది నుండియు లోకమునం దెల్లయెడలను విద్యాపీఠములు నెలకొనుచు వచ్చినవి. ఆ విద్యాపీఠముల గురించిన వర్ణనలును విమర్శనములును పెక్కులు గలవు. వీనియన్నిటి సారాంశమును నొక్కయభిలాషపైనే ఆధారపడి యున్నవి. విద్యాపీఠమునకు బోవువారు విద్యాగ్రులు, వీరు సాధారణముగా ననుభవజ్ఞానములేని పసివారు. పరిస్థితిస్వరూపము వీరి నునస్సులపై సులభముగా చిత్రతము కాగలను. వీ రాథలముల నుండునప్పుడే వీరి భవిష్యత్తునకు బునాది యేర్పడుచున్నది. అంతేకాక వీరిముఖ్యోద్దేశము విద్యాభ్యాసము, దీనికి నుత్తమరీతి యనధానమవసరము. ఈకారణములను బట్టి సాధారణముగా విద్యాపీఠమెట్టిదిగా నుండవలయుననిన విద్యాగ్రుల యవధానమునకు భంగము కలిగింపనట్టియు వారిని సదుద్యమాసక్తులుగా జేయగల యట్టియు పరిస్థితుల నొకసూర్యగల ప్రదేశము త్రమము. లోకమున నెచ్చటను తల్లిప్రకృతికంటె తిథ్యముగా పిల్లలమేలుకోరు వారుండరని తలంచి పూర్వకాలమున విద్యాపీఠములు ప్రకృతి సౌందర్యము, శాంతియును నివి మెండుగాగల స్థలయందే నెలకొనుచుండినవి. గురువుల యదాత్తచరిత్రయే నిదర్శనమగుచుండుటచేత విద్యాలయము లెచ్చట స్థాపితమయిన నచ్చటికి లోకపు బదిచెరగుల నుండియు విద్యాగ్రులు వచ్చుచుండురు. మన విద్యాపీఠములు నశించి, నవద్వివము, తక్షశిల, వైశాలి, మున్నగు నవియు గ్రీకువిద్యాపీఠ మాధ్యమ, మరియితర పాశ్చాత్య పీఠములును ప్రసిద్ధిజెందుటకు ముఖ్య కారణము వాని యాకర్షకశక్తి యని వేరెచెప్పనవసరమేలేదు. ఇట్లుండిన చచ్చిన ప్రదేశములలో విద్యాపీఠములకు స్థానముల నిర్ణయించుట యందు ఆధారము ఉత్తరము యనుచిత్రమా యనుట దాని చుట్టుముట్టులంద ప్రకృతిసౌకల్యములను బట్టియు శాంతి నిచ్చుటకుగల సౌందర్యములను బట్టియునై యున్నది. అయినప్పటి ప్రకృతిసౌకర్యముల మాత్ర

ముచేత నిర్ణయించుట యిక్కాలమునకు సరిపోదు. ఇట్లాలమున కనలేదు. పూర్వముకూడ విద్యాపీఠమునకు దగినసామగ్రి జేర్చుటకును విద్యాగ్రుల రాకపోకలకును వారి జీవనము కులములకును తగిన వస్తుజాలముల నమర్చుటకును వసతులు గలవా లేవా యను విషయమును బాగుగ నాలోచింపబడుచుండెడిది. జీవనపుఖ్యలైక్కువనై మునుపటికంటె పరికరములు సౌఖ్యముగ గావలసివచ్చు నీకాలమున నీవిషయము ముఖ్యముగ విమర్శింపదగియున్నదనుటకు సంశయింపబలిలేదు. ఇంతమాత్రపు నూర్పుతో పూర్వపు విద్యాపీఠముల కన్వయించుచుండిన పరిస్థితి లిప్పటివిద్యాలయములకును నన్వయింప దగియున్నవి. కావున నిప్పుడు నెలకొల్పినది దత్తమండలము లంతటికిని నుపయోగపడదుండు విద్యాలయముగాన ప్రభుత్వమువారు ఇకను నెంతో గాఢముగా నాలోచింపవలసియుండును. విద్యా శాఖాధికారులు బల్లారి లోనివేసియుండుట సంతోషకరమే యగును. చారిత్రకముగా బళ్ళారి ప్రసిద్ధి నందినది నిజమేయగును. ఇదివరకొకకళాశాల అచట నుండినదియు నిజమే. ఆ కళాశాల విజయముకాలేదనుటయు లోక మెరుంగును. అందుకు కారణములు మరియితరము లున్నననుటకు నెడముండ వచ్చును గాని బల్లారి చారిత్రకముగా నెంత సుప్రసిద్ధమయినను పెద్ద విద్యాపీఠ మగుటకు మాత్ర మచ్చట వీలులేదు. ప్రకృతిసౌందర్యమునున్న, శాంతియందమా సమకూరదు. ఆరోగ్యమందమా యెప్పుడును జేగు భయమే. విద్యాగ్రులందమా వారిని భ్రమింపజేయు నాగరక దురభ్యాసములకు సాధారణముగా లోబడవలసి వచ్చువారలే. పురము నిండుపురము. దానిముదిమి సంతప్రాప్తమయినది. కానదాని నెట్టవదలుటే శ్రేయస్కరము. ఈ సందర్భములలో అనంత పురమునకు విద్యా శాఖాధికారులు తమసమృత్తి నిచ్చియుండుటకు వారిని కొనియాడదగి యున్నది. కాని ఆపురియు జేగుభయమునకు దూరముగాను, ఆపురి విశాలముగు స్థానమున నున్నదనుటయు నిప్పుడిప్పుడు ప్రవృద్ధియగు చున్నదనుటయు నిజమే యైనను ప్రకృతిసౌందర్యము విశేషము కలది కాదు. పరిత చిన్నదగుటచేతను, ఇంకను బల్లారి యందువలె పరిత నాగరక చిహ్నములు కనుపట్టుకుండుట చేతను విద్యాగ్రుల శాంతిని అవధానమునకును ననుకూలము. బల్లారి యనంతపురముల రెంటికిని దత్తమండల వాసులలో ననేక భాగముల వారు గుంతకల్లు మూలముగా పోవలసియుండురు. అక్కడినుండి రెండు పురములకును దూరము రమారమిని ఒక్కటేయని చెప్పవచ్చును. అనంత పురము రైల్వేపై నుండుట చేతను బెంగుళూరు నకు సమీపమగుటచేతను రాకపోకలకు గాని సానుగ్రి యొదవించు కొనుటకు గాని కష్టములుండబోవు. ప్రభుత్వమువారు మరియొక తావు నాలోచింప దలంపలేదేని బల్లారికంటె అనంత పురమే దత్తమండల కళాశాలకు తగినదని చెప్పి తీరవలసియున్నది.

ఉత్తరసర్కారుల పురోవృద్ధి సంఘము పట్టరావుబహదరు మానసియులు బయ్యా నరసింహేశ్వర శర్మగారికి విశేషమైన యభిమానముగలదు. విద్యాగ్రుల సౌకర్యమునకై వారు సకలవిధములను ప్రయత్నించుచున్నారు. చెన్నపురియందు ఉత్తర మండలముల నివాసులైన విద్యాగ్రు లనేకులు గలరు. వారి సౌకర్యమునకై యొక వసతిగృహము నేర్పాటుజేయ వలయునని ఉత్తర సర్కారుల పురోవృద్ధి సంఘ నిర్వాహకులకు చిరకాలమునుండి యను సంకల్పముగలదు. కాని ద్రవ్యలోపము

వలనను వసతిగృహమున కనుకూలమైన యిల్లు దొరకనందునను నింతవర కాసంకల్పము సిద్ధించలేదు. ఆసంకల్ప సిద్ధికై శర్మగారు మూడువందల రూప్యములనిచ్చిరి. పూనమ్మికోడు నందు నెలకు రూ 150 అద్దెనిచ్చి 7 వ శేషిని నెకయిల్లు తీసికొనబడినది. ఇప్పుడా వసతిగృహమునందు ఆగ్గురు విద్యాగ్రులు చేరియున్నారు ముప్పదిమంది విద్యాగ్రులు సౌఖ్యముగ నుండుటకు దగినవీలు గలదు. చాలినంతనంది విద్యాగ్రులు చేరకపోయిన వసతి గృహము చక్కగా నెరవేరదుగాన నుత్తర మండలముల విద్యాగ్రు లభిమానమును వహించి వసతి గృహమునందు జేర దానిని బాగుగ నిర్వహించుట శ్రేయస్కరము

నేటివార్తలలో ముఖ్యవార్త జర్మనుల యుద్ధనావలను మూటిని దక్షిణ ఆమెరికా దక్షిణాగ్రమునకు దూర్చునందు ఫాల్గుండు దీవులవద్ద బ్రిటిషు నావికాబలములు ముంచి నవనదియే. ఈవార్త మనము ముఖ్యముగా గమనింపదగినది. ఎస్టాకో మురిగినప్పు డీవైపురక్తము బాగుపడునను నాశచే ప్రజలెంత సంతృప్తిపందెనో అంత సంతృప్తియు నురలనంద తగియున్నది. ఏలయన విప్పటి మూడునావలనాశముతో కొంచెమించుమించు సౌపూర్ణముగా ధర్మకల పూర్వసముద్రబాము నశించినది. జపాను కయాచో తీసికొనిన పిదప జపాను నావికాదళము తమ్మేమిచేయునో యను భీతిచే తూర్పుసముద్రములోనుండిన జర్మను యుద్ధనావ లొక్కచోట చేరుటయు ఆ చేరుటలో దక్షిణమెరికా పడమటితీరభూమి కనతిదూరమున ప్రాతవడిన బ్రిటిషుయుద్ధనావలతో పెక్కి ముంచుటయు మా చదువరులెరుంగుదురుగా! ఆ కూటమును విచ్చిన్నముచేయుటకే బ్రిటిషునావికాదళము అప్పటినుండి ప్రయత్నించుచున్నదనుట నేటికి విశదమయినది. జర్మను యుద్ధ నావల యిదు పోరవలసిన నై నవి. వానిలో మూడుసముద్రగర్భమున కనుపబడినవి. రెండు తప్పించుకొని పోయినవి కాని బ్రిటిషుబలము వానిని వెన్నంటి యుండుట తెలియవచ్చుచున్నది. అవియు నచిరకాలములో సంతము కాగలవనుటకు సందేహములేదు.

మా స్థానికవార్తలలో నిన్నటిదినము న్యాయ కళాశాలలో నెకచిన్న ఘర్షణ జరుగుట ప్రకటించితిమి. ఆ కళాశాలాధ్యక్షు లావిషయమును నుత్తమ శ్రీతిని తీర్చియుండుట సంతృప్తికరము. తా మొకవేళ కోపముచే సకారణముగానే కొంత కఠినముగా మూడ్చినను దానినే నిలువబెట్టు కొనవలయునని తమ పదవిని నాధారము చేసికొని విద్యాగ్రులకు నిక్కట్లల కలిగించకండ తామే సాత్త్వికముగా వారిని సమాధానపరచి తమ కట్టికోపమును కలిగించు పనులకు విద్యాగ్రులు పోకుండుట మంచిదని బుద్ధిగరపుట యందరధ్యక్షులకును సాధ్యముకాని పని. న్యాయశాస్త్ర కళాశాల విద్యాగ్రులును వినేచనగల యావనులు గాన తమ యధ్యక్షుడు చూపిన నమ్రతను తాముకూడ నేర్చికొని ఈచిన్న కలత తమకును తమ యధ్యక్షునకును మైత్రిని పెంచుటకు సంభవించినదని యెరింగి ప్రవర్తించి తమకును నాతనికిని కీర్తిదెచ్చుకొందురని నమ్ముచున్నాము.

మధ్యరంగపు వార్తలలో మిక్కిలి ముఖ్యమయిన దేమియులేదు. ఎప్రినునకు దక్షిణమునను, ఆరాసుగోను, ఆగ్గోనులను పోరాటమగుచున్నది. ఆటుచర్చుపై మిత్రమండలివారి బాంబులుపడినవట! తక్కిన ప్రాంతములలో మిత్రమండలివారు కొంతకాలముగా సౌపాదించిన యెడములను బలపరచుకొను చున్నారు. సర్వియావారు

బరోపా మహాసంగ్రామము.

ఇంగ్లాండు-ఫ్రాన్సు-బెల్జియములు.

నౌకాయుద్ధము.

జర్మనీవారి యుద్ధకట్టడలు రెండు మునిగిపోవుట.

డిసెంబరు 10:—డిసెంబరు 10 తేదీన స్టేటు సెక్రటరీగారి కేటెగరీ ఫుల్టన్ పోలీసు జనరలు యగరకండి.

డిసెంబరు 8 తేదీన ఫాక్ లాండ్ డిప్యూటీ మేజర్ హార్మన్; నీస్; నెక్ డ్యూ; లీప్సిక్; డ్రెస్డెన్ జర్మనీవారి యుద్ధపుట్టడల వైదొలగి అడ్మిరల్ స్ట్రీగర్ యాధిపత్యమున నన్న యొక్క క్రీడేషువారి నౌక దళము పడెనని నౌకాగంఠమువారు ప్రకటించిరి. జర్మన్ అడ్మిరల్ గాల్ఫర్జుము మేజర్ హార్మన్ వైసుండెన, నీస్. లీప్సిక్ ఆననవి మునిగిపోయెను. మిగతరెండును పోయెను. అవి రెండు ముగియి. ముగియ నపుడు కొద్దిగాగలిగెను. (ఫాక్ లాండ్ డిప్యూటీ దక్షిణతమెంకా దక్షిణతన నన్నవి.)

మార్క హిరెన్సుగూడ మునిగిపోవుట.

లండను డిసెంబరు 9:—అడ్మిరల్ స్ట్రీగర్ యధికారమునన్న బ్రిటీషు వారి నౌకా దళ మొకటి మార్క హిరెన్సు నీస్ లీప్సిక్ ఆను జర్మనీవారి యుద్ధపుట్టడలను పాక్ లాండ్ డిప్యూటీ మేజర్ హార్మన్. క్రీడేషువారికి కొద్దిపాటి నష్టముగలిగెను. ఈయుద్ధము డిసెంబరు 8 తేదీన ప్రాంతమునందు రిగండిలకు జరిగెను. నెక్ డ్యూ; డ్రెస్డెన్ ఆననవి పోయెను. అవి రెండు ముగియి. రెండు బొగ్గుపత్రములు పట్టుకొనబడెనవి. లీప్సిక్, నీస్ లలోని నౌక కేఫలు కొందరుగాపాడబడి రిని వార్తాప్రకటన సంఘమువారు ప్రకటించిరి.

జర్మనీవాసకొనికి మరణదండన విధించుట.

లండను డిసెంబరు 10 :—చాలకాలమునుండి ఇంగ్లాండు పౌరుడుగా నగిరింపబడిన ఆహర్న అననాదికు సందర్భములలో జర్మనీవారి కాన్సులుగా నుండెను. ఈతడు యుద్ధము పొనగిన తరువాత నైస్యములో జేరదగియున్న జర్మనీవారికి జర్మనీదేశమునకు బోవుటకై సాహాయ్యము జేసెను. ఈరాజద్రోహమునకై తాతకి మరణదండన విధించిరి.

విక్టోరియాక్రాను బహుమతి జేయుట

లండను డిసెంబరు 10:—లాన్సు కోర్పొరల్ డాబ్బు నకు విక్టోరియాక్రాను బహుమతి జేసిరిగద. వీరు సెప్టెంబరు 28 తేదీన బయలు నగాయముల తినిపడియున్నవారిని రెండు పర్యాయము లాశ్రయమును జేర్చిరి. ఇంగ్లాండువచ్చిన వైర్యమునకు వీరి కీడుహుమానము జేయబడెను.

నోల్డేక్ ప్రభువుగారు.

యుద్ధవిషయము ప్రశంగించుట.

లండను డిసెంబరు 10:—లండనులో ప్రశంగింపుచు హార్లే ప్రభువు గారు మనము మనహక్కులకొరకు ప్రెంచి వారి నైస్యములోగూడి పోరుచున్నాము. అంతిముచూచువరకు పోరుదుమని నొక్కినక్కాడించిరి.

ఆకి సప్త యుద్ధము.

అంట్వెర్పుమీద బాంబులు వేయుట.

లండను డిసెంబరు 10:—షెల్టన్ దిమిద పడవలోకట్ట బడినవం తెలుపె నొక వెమానికుడు బాంబులు వేసెను. మరియొక వెమానికుడు అంట్వెర్పునందుకొన్ని కాకితములను వేసెను. ఆ కాకితములలో షెల్టన్ దిమిద వారి డిసెంబరు 12 తేదీకి రానున్న రియండిన. ఈకై వెమానికుడై తుపాకులు బాంబులు వేయబడెను గాని యీతడు విమానము గిటవాలు గాను అతని మృత్యువు.

బాగుగా విషయము లందుచున్నట్లును వేనవేలు క్షుద్రల గుచ్చుచున్నట్లును తెలుపుచున్నారు. పోలండులో సౌనారును జర్మనువారును తలపడుచునే యుద్ధము.

మరి మనచోట నొక యూరప్రుని చే వ్రాయబడిన పరిణామాలి క్షుద్రులు గురించిన యుద్ధము ప్రచురించితిమి. మాచూచుటలు తమయధిపత్యములను తెలుపుచున్న గాక

పరానుదేశపు రాజధాని

టిగి ప్యాంక్షను మార్పుట

లండను డిసెంబరు 11:—బోస్టన్ పబ్లికేషన్:—ముఖ్యమంత్రి ప్యాంక్షను నగరమునకు బయలుదేరెను. తక్కినమంత్రులు రేవుబయలు దేరుదురు. రాజనీతిజ్ఞులు వీరితో బయలుదేరుదురు.

విక్టోరియాక్రాను బహుమతి సము.

లండను డిసెంబరు 9:—1 వ నెంబరున ఈస్టులాన్సు రెడీమెంటు 1 వ పటాలములో పటాలము యజమానియను నర్జర్లెటును కెక్స్ ను కమాండరునుగూడ యుద్ధములో చనిపోయిన నన్నుడు ప్రమోదయెంటు అను నతడు నైస్యధిపత్యమును పుచ్చుకొని మిక్కిలి నవాసుతో స్థానమును నిలువబెట్ట గలిగెను. ఇదిగతరెండు పూర్వము రెండుతడవులుగూడ నీతడిట్లు పరాక్రమమును చూపియున్నాడు గాన నితనికి విక్టోరియాక్రానుమీద మొగగుబడినది. మరియొక కోట్లముగాదు 2 వ పటాలములోని లాన్సుకార్పొరల్ డాబ్బును నతనికిహద నీతిరుదమియ్యబడినది. మరి యొకవిమందికికూడ డి. యన్. జి గౌరవదీరదము లియ్యబడినవి.

పరాను అధికారుల ప్రకటన.

లండను డిసెంబరు 9:—పారిసు లిన్ క్లౌడలు సమద్రమునరకు ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. ఆరాను ప్రాంతముల దెలుపుట కేమియులేదు. ఇటీవల మనము స్వాధీనపరచుకొనిన స్థానములన్నిటి బలపరచితిమి. ఎయినిజిల్లాలో ఫిరంగియుద్ధము జరిగెను. ఇందు మనకే లాభము కలిగెను.

ఆర్గోనునందు మనకు లాభము కలిగెను. మనఫిరంగుల మూలమునను కాల్యంట్లుల మూలమునను జర్మనీవారి కందకములలో ననేకములను స్వాధీనముజేసికొంటిమి. మనము సేనాముఖమునందంతటను ముందునకు బోతిమి. ఒకచోట మాత్రము శత్రువులు మనకందకములందు మందుగనలబెట్టిరి. మ్యూన్ సదీ ప్రాంత పర్యవేక్షణములందు మన ఫిరంగులు జయము నొందినవి. ఇక్కడగూడ శత్రువుల కందకముల ననేకముల స్వాధీనపరచుకొంటిమి. ప్రతిచోటునను మనము ముందునకు బోతిమి.

లీప్సిక్ అను పనమనందును మనము ముందునకు బోతిమి. వానెనునందు శత్రువులు మనవెబడిరి కాని వెనుకకు గొట్టితిమి. ఇటీవల మనకు స్వాధీనమైన స్థానములవై బడుటకు శత్రువులు తీవ్రముగ బ్రయత్నింపలేదు.

ప్యాంక్షనునగరము డిసెంబరు 10:—నేడు సాయంకాల మిట్లు ప్రకటించబడినది:—పార్వీల్లన్న ముద్దను సేనాముఖము వైపున మా సేనలు ముందుకు పోవుచున్నవి. త్రాన్-లే-వాలను జర్మనులు ముట్టడించిరి కాని వెనుకకు నెట్టివేయబడిరి. ఇంతకుమించి తెలుపవలసిన సంగతులు లేవు.

లండను డిసెంబరు 10:—పారిసులో స్టేటు ప్రకటింపబడినది. బెల్జియములోను ఆరానులోను సెమ్యూడిగా నున్నది. ఆచట శత్రువులు మరల యుద్ధమునకు బూనుకొనలేదు. బస్సో ఆండెక్కి జిల్లాలో 200 ముదలు 600 ముదలుల వరకును గూడ మేము ముందునకు పోగలిగితిమి. మేము జయించిన స్థానములను నిలుపుకొన గలుగుటయేగాక ఆచట నైస్యములను గూడ చేర్చుచున్నాము. ఎయినులో మార్చేమియనులేదు. సాం వెయనులో నినివరకు మేము శత్రువుల ఫిరంగి దళమును మించగలిగితిమి. వారు నేడు మరల ఫిరంగుల పోరును తీవ్రముగ వారంభించిరి గాని మరల నోడిపోయిరి. మన ఎద్ద ఫిరంగులు వారి ఫిరంగుల నణచివేసితిమి. రీయన్నువద్ద చాల కందకములలోనుండి జర్మనులను మన ఫిరంగులు తిరిమివేసితిమి. మన పరాక్రమముగూడ తుపాకులను కాల్యవారిని తిరిమిరి. పోగొట్టుకొనిన కందకములను మరల స్వాధీనము చేసికొనటకు పిన్సన్ వద్ద జర్మనులు రెండుసార్లు మనవై బడిరిగాని తిరిమివేయబడిరి. ఆర్గోనునందంతటను గూడ మేము ముందునకు పోగలిగితిమి. మరికొన్ని కందకములనుగూడ నాక్రమించుకొని శత్రువుల వారుసార్లు పూర్తిగా తిరిమివేసితిమి. ఆక్రమించుకొనిన స్థలములందు నైస్యములను బలపరచితిమి. మ్యూజికో డలవద్ద ఫిరంగుల యుద్ధము గలిగినది శత్రుఫిరంగి దళములు తీవ్రతనగా పరచి:ను మార్చేమియనులము చేకూరినవి. బోయిసు లిప్సిక్ వద్ద కొన్ని కదళములు మాస్వాధీనమై:వి తక్కిన రంగములలో పక్షేషమే.

ఆంగ్లనైస్య సప్తములు

చనిపోయినవారు

లండను డిసెంబరు 9:—కెప్టెను. ఏ. యల్. ప్రిన్స్. గాయములు తగిలినవారు రెండవలెప్త నెంటు. మోర్స్. కెప్టెను. డబ్ల్యూ. ఎం. థాంసన్. కెప్టెను. సి. హేమిల్టన్. రెండవలెప్త నెంటు డబ్ల్యూ. బ్రెగ్రి.

నిగోరియాలో గాయములు తగిలినవారు.

లెప్త నెంటు లక్ష్మీపర్వ

ఖయిదీగా పట్టుకొనబడినవారు.

లెప్త నెంటు. కర్నలు. ఏ. ఏబర్క్రొంబీ. కెప్టెను యన్. బాక్స్టన్, లెప్త నెంటు కర్నలు యన్. సి. బాక్స్టన్, లెప్త నెంటు. లీ. వాంటీ, లెప్త నెంటు. ఆర్. బోయన్స్, రెండవలెప్త నెంటు. ఆర్. ఐ. బెలు, కెప్టెను. ఆర్. ఏ. బోగర్, కెప్టెను బ్రోడెస్ట్రు, కెప్టెను. సి. ఎడ్మండ్స్, కెప్టెను. ఎఫ్. గాలండు, కెప్టెను. ఇ. మిడిల్టన్, లెప్త నెంటు హానరబిలి. ఏ. ఫ్రేజరు రెండవలెప్త నెంటు. ఐ. బి. హామిల్టన్, కెప్టెను. ఆర్. గ్రే, హానరబిలి ఆర్. కెప్టెలు, రెండవలెప్త నెంటు సి. వి. గ్రాతు, కెప్టెను. జె. మాంటుగొమరి, రెండవలెప్త నెంటు జె. బి. ఓక్స్. ఏ రీవు, మేజరు. సి. లూగుడు, కెప్టెను. జి. పి. వై మరు, రెండవలెప్త నెంటు వై రాంటు కాసిల్ కాను.

గాయములమీది వీరికి యుద్ధమునకు వచ్చినవారు.

రెండవలెప్త నెంటు లిటులుబోయి.

ఖయిదీగా పట్టుకొనబడిన ప్రకటించబడినను నిర్ధారణకానవారు

లెప్త నెంటు సి. యన్. కాంటెలు

చనిపోయినవారు.

లండను డిసెంబరు 10 లెప్త నెంటు ఎ. ఆర్. లవుబాం

దు రెండవలెప్త నెంటు హెచ్. ఐ. గ్రబ్బు.

గాయములవలన చనిపోయినవారు.

లెప్త నెంటు కర్నలు ఐ. బి. కుక్. కెప్టెను రెజిండు.

వేల్పుప్రిన్సుగారు

ఉద్యోగాభివృద్ధి

లండను డిసెంబరు 10:—వేల్పుప్రిన్సుగారును బాల్కెబర్గ్ రాకొమరుడైన లియోపాల్డు గారును లెప్త నెంటులుగా నియమింపబడిరి.

కర్నల్ మేక్సువీయరు

అలహాబాదు డిసెంబరు 10:—ఆసాము కమిషనర్ లె. కర్నల్. జె. మేక్సువీయరుగారిని ఇంగ్లాండులోని క్రొత్త నైస్యములో నొకపటాలమునకు నాయకునిగా నియమించిరి.

ఒక ఉద్యోగి

లండను డిసెంబరు 10:—జిల్వాలలో కాలనీల సెక్రటరీగనున్న బయట్టుగారు మాల్టాయెద్ద ముఖ్యకార్యదర్శిగా నియమింపబడిరి. వీరిస్థానమున గోల్డ్స్మిట్లో అసిస్టెంటు సెక్రటరీగనున్న రాబర్టుసన్ గారు పనిచేయుదురు.

ఇంకోక యుద్యోగి

లాహోరు డిసెంబరు 10:—ప్రస్తుతము సెలవులోనున్న పంజాబు కమిషనర్ లోని బాక్ కోల్లు స్ట్రీక్ ఐ. సి. వన్. గారు ప్రస్తుతము బ్రిటీషు నైస్యములో సెలవునెంటుగానుండి బోదువురు లాగ్నరులతో ద్వితీయాపి గానుండిరిని సివిల్ అండు మిలిటరీ గెజెటునకు వెలియుచున్నది.

జనరల్.

మరణము.

లండను డిసెంబరు 10:—కర్నలు విలియము ప్రితోగారు మృతివొందిరి ప్రకటించబడినది.

స్వీడను

సముద్రములో మునుగునులు

లండను డిసెంబరు:—1° ప్రాచీనము. ఫిక్ లండు తీరమున కాల ముందునకును కొట్టి:న స్వీడను నౌకపక్షి మరులు మునిగిపోవుట చాల ఆశ్చర్యకరముగనున్నది. ఇక్కడ మూడు స్వీడులు గనులు కొట్టుకొని మునిగిపోయి:వి. వీరిమీదనున్న కళానులు చనిపోయిరి వీరిని స్వీడులు కట్టి:ని స్వీడును చేయి:లు తలచుచున్నా:వి. ఫిక్ లాండుకు ఆచట జర్మనీవారి యుద్ధపుట్టడలు తిరుగుచున్నట్లు స్వీడునకైవసలు కొందరు

రువ్వను-జర్మను.

జర్మనీవారు వెనుకకు గొట్టబడుట.

లండను, డిసెంబరు 9:— లాఫ్, లావిట్, స్క్రికాఫ్, లాడ్జి ముఖమునందు, పీక్స్ కు పవమట 16 కి లామిటర్ల దూరమున నుత్తర దక్షిణములుగనున్న నేనాముఖమునందున శత్రువుల మనపై పట్టుదలగోచరి. కాని జర్మనీవారిని వెనుకకు గొట్టితిమి. ఆయిన ప్రబల కారణములవలన లాడ్జికుండి వెదలిపోతిమి.

క్రాకోవ దక్షిణముననున్న ఆస్త్రియావారికి జర్మనీ వారు తోడువచ్చి ట్టు గనబడుచున్నది. వారు న్యూసాండ్బర్గ్ పై పడుట కారంభించిరి.

అన్వేషణతో ఆయుధములనున శత్రువులబరిమార్చుట.

లండను, డిసెంబరు 10:— వెల్ట్రాగ్రాడు దొరతనము వాంట్లు ప్రకటించిరి. మునాప్రాంతములందు రిక తేదీని పోరాట మంతిపట్టుదలతో జరుగలేదు విస్యూలా నదితెలుపలియొద్దను లాప్ గోవో సేనా ముఖమునందంతటను చీకటి వాధారముతేసి కొని మనవైబడజొచ్చిరి. కాని రష్యావారు తమ యన్వేషణతోని వాంట్లై బరిపి వారిని బరిమార్చిరి. చంద్రోదయము కాగనే శత్రువులు మనవైబడుట మానిరి. లావిట్ లాఫ్ సేనా ముఖమున 9 తేదీని తీవ్రమగుపోరాటము జరిగెను. శత్రువులకు జయము కలుగలేదు. పీక్స్ ప్రాంతమున మార్పులేదు.

క్రాకోవ దక్షిణమున పట్టుదలతో పోరుజరుగుచున్నది. ఇరుపక్షములవారికరిపై నొకరు వదులుచున్నారు. మనసేనా ముఖమున చెడగొట్టుటకు జర్మనీవారు ప్రయత్నించుచు గాని నిష్ఫలమయ్యెను.

జర్మనీచక్రవర్తిగారి పడకనాలస్యముగ విడుచుట.

లండను, డిసెంబరు 9:— జర్మనీచక్రవర్తిగారు నేడింకను పడకవిడువలేదు. కాని సాంగ్రామికవ్యవస్థను వెలుపు రిపోర్టు విరిరి.

జర్మను అధికారుల ప్రకటన.

లండను, డిసెంబరు 10:— అంస్ట్రేడాము జర్మను అధికారుల ప్రకటించు చున్నారు:— ఉత్తర పోలండులో జర్మనులకు, రష్యనులకు యుద్ధము జరుగుచున్నది. మునాప్ తూర్పుభాగమున శత్రువులవలన భయములేకుండ భాగం జలపరిచితిమి. లావిజులో యుద్ధము జరుగుచున్నది. దక్షిణ పోలండులో ఆస్త్రియా జర్మనీ సేనలు, శత్రువుల మీదగడి యుద్ధము చేయుటకు తిరిగి ఆరంభించినవి.

రువ్వనులు గొడ్డురువదలిపెట్టుట

వెల్ట్రాగ్రాడు, డిసెంబరు 10:— ఇక్కడ యిట్లు ప్రకటించబడినది:— లాడ్జి పట్టణమున వదలిపెట్టి వెళ్లుచున్న శత్రువులను చాలకష్టము కలిగినదని తెలియజేయబడినది. ఇదిసత్యముకాదు. ఇటీయన్లమున ప్రకటించినంతవరకే రష్యనులు అపహసించుచున్నారు. లాడ్జి పట్టణమున రువ్వనులు 5 వ తేదీ రాత్రి వదలిపెట్టి వెళ్లిరి. రువ్వనులైనవి ఖాళీచేసిన కండ్లముల వైపుకు జర్మనులైనవి వచ్చుటకు భయపడిరి. మీరు 15 గంటల కాలమేమియుచేయక కూర్చోనిరి. ఇదివరకు ఒకసారి కండ్లములమీద పడిపడ్డు జర్మనులు 10 వేల మంది కైరీలను గోల్పోయిరి. లాడ్జియొద్ద రువ్వనులు తమ సానములను మార్చుకొని నష్టము ఒక మైలుకువరకు వ్యయము కలుగలేదు. జర్మను లీ ప్రాంతముల మీద పడగని పుడపడిన వెనుకనే స్థానములను మార్చుకొంటిమి. ఇట్లు చేయుటలో మాకేమియు శత్రువులవలన ఒత్తిడి కలిగి యుండలేదు.

లాస్త్రియాదము.

చాలమంది చనిపోవుట.

వార్సా, డిసెంబరు 9:— లాడ్జిపట్టుకొనుటకు పూర్వము జరిగిన యుద్ధమునగూర్చి యిట్లు వ్రాయబడినది. లాడ్జిపట్టణమున 25-8 సంఖ్యలుగల గార్డు సహాయములు విడదీయబడినవి. రష్యా ప్రదేశమునకు మధ్యగానున్న డెర్జినుగండనుత్తర దిశకు త్రోసికొనిపోవలెనని ఆపటాలములు ప్రయత్నించెను. రష్యనులు పట్టణముమీద 9 గంటలకాలము ఫిరంగులను కాల్చిరి. ఓమర్లు పదాదులు పెట్టు సారులు శత్రువులవైబడిరి. 80 వేల జర్మనులైనవారు హతశేవుల సంఖ్యవారు మృత్యువున నున్నది. యుద్ధరంగము విశాలముగామిచే శవ

రువ్వలో మద్యాదాయము.

వెల్ట్రాగ్రాడు, డిసెంబరు 10:— రష్యాలో నెవ్రెంబరు ఆఖర్లో పోలండుల 170, 414 పానులు వచ్చినవి 1918 వ సంవత్సరపు నెవ్రెంబరుతో పోల్చి చూచినయెడల 1,959, 648 పానులు తగ్గినవి.

జపాను.

కయామాను చీనావారికిచ్చుట.

ప్రాదేశముల కాంతి.

లండను, డిసెంబరు 10:— టాకయో. జపానుదేశపు పాన్ మెంటు సభలో నొకరికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుచు వారికి కేలోగారిట్లు చెప్పిరి. జపానువారింపిన యంశ్యసందేశము నందు కయామాను జపానువారు చీనావారికిచ్చివేయుదురని చెప్పుబడెను. ప్రాదేశములందు కాంతిని స్థాపించుటకుగాను జపానువారట్లుచేసిరి.

హాలండు.

హాలండునకు కాఫీ, తేయాకు, మున్నగు

సరకులు ఎగుమతులు.

లండను, డిసెంబరు 10:— ఇంగ్లాండునుండి తేయాకును హాలండునకు ఎగుమతి చేయరాదను విషయమునకు కొందరు వ్యతిరేకులుగానున్న సందర్భమున తేయాకు విషయమున ప్రతీకానిభ వచ్చుచు ఇటుల వ్రాయుచున్నాడు. హాలండునుండి 1913 వ సంవత్సరమున 18,28,856 పానులు టీ జర్మనీకి ఎగుమతిచేయబడియుండెను. ఈ సంవత్సరమున, 1,63,28,464 పానులు ఎగుమతి చేయబడినది. ఇటీవల కొన్ని వారములలో ఇంగ్లాండునుండి హాలండునకు ఎగుమతి చేయబడిన కాఫీ కొలతసంఖ్య విస్తయమును గలిగించునంత అధికముగా నున్నది.

ఆస్త్రియా.

పట్టణములను స్వాధీనపరచుకొనుట.

లండను, డిసెంబరు 10:— ఆస్త్రియావారి ఆరమికోశల రెంటిని సర్వయావారు తరిమి తరిమి కొట్టిరి సర్వయావారు ప్రకటించిరి. 20000 మంది ఖైదీలను 50 ఫిరంగులను మందుగుండు సామానుల సంతయును సర్వయావారు స్వాధీనపరచుకొనిరి. వాల్జెవో యొక్కటి అనుపట్టణములను సర్వయావారు తిరిగి స్వాధీనపరచుకొనిరి.

లండను, డిసెంబరు 9:— మెరావాలోని పడమటి కనుమలందును లిగ్ నది వెలుపలి గట్టునును సర్వయా వారు ముందునకు బోవుచున్నారు. శత్రువుల ఫిరంగులను ఖైదీలను స్వాధీనపరచుకొని రైల్వే వ్యవస్థలను వాక్రమించిరి.

కోస్టోవ్ ప్రాంతములను ఆస్త్రియావారును సర్వయా వారు తరస్కరిరి.

దక్షిణాఫ్రికా.

దక్షిణాఫ్రికా తిరుగు బాటు.

జనరలు బోధాగారి ఆభిప్రాయము.

లండను, డిసెంబరు 10:— డ్రిటోరియాలో జనరలు బోధాగారు రూటరున క్లిప్టెంగిలింపిరి. తిశగుకాటు అడగి పోయినదనియే చెప్పెను. అక్కడక్కడ చిల్లరగుంపులున్నవి వాని నడచుటకు రక్షక భటులే చాలుడరు. యుద్ధ భటులవసరములేదు. ఈ తిరుగుబాటును ప్రారంభ దశలోనే అడగ ద్రోవట్టుటకు అధికారులును ప్రజలును దేశభిమానముతో నొనర్చిన స్వార్థత్యాగములవలన వివిధ తెగలవారికిదివరకన్నా యెక్కువ యన్వేష్యము కలుగుట కవకాశమేర్పడినది. ఈరాజ్యమునకు తటస్థింపనున్న గొప్పయావద అడగిపోయి రాజ్యావహుల్య వతియుంచినది. మాకుకలిగిన నష్టములధికమే యగునుగాని మాకుగలిగినట్టియు కలుగనున్నట్టియు సత్ఫలితములను బట్టిచూచిన నీనష్టము లధికము గావుగాన రష్యరా నూయతల నడగించుకొనుటకును దౌర్జన్యమువలన తలచూపబడలేయుటకును కఠినోత్పలును దుష్కార్యములను చేయబండుటకును నేనుప్రజలను హెచ్చరించుచున్నాను. ఇకముందు మేము ఆఫ్రికావైపుభాగముననున్న జర్మనులపై దాడికడలవలసియున్నది.

అమెరికా

ఇంగ్లాండులుట-గొప్పనష్టము

నూయార్క్, డిసెంబరు 10:— న్యూజర్సీలోని షెస్ట్రు ఆరంజిలో ఎడిసన్ కంపెనీవారి ఆంగడి పూర్తిగా తగులుబడి ల జోలర్ల నష్టముని తెలియచున్నది.

అమెరికా రాష్ట్రములవారి నొకాపై న్యము

వాషింగ్టన్, డిసెంబరు 10:— అమెరికా నొకాదశ ముఖా నొక్క జలాంతర్గామి. మాత్రమే యుద్ధమునకు సిద్ధముగానున్నది. తక్కినవి మరాఠులొనున్నవి. గొప్పనాకాదశమేదైన మనపైకి యుద్ధమునకువచ్చినచో మన నొకాదశము దానిని గెలుచుటకు తగినదిగా నుండలేదని అట్లాంటిక్ నొకాదశాధికారియగు లేన అడ్మిరలు పైచ్చురుగారు నొకాసంఖ్య ప్రతినిధి సభవారియెదుట నొప్పుకొనిరి.

తురుష్క సానఘ

తురుష్కలు లొంగిపోవుట.

లండను, డిసెంబరు 10:— ట్రైగ్రిన్ యూప్రటిసు నదీసంగమమున నున్న కుర్మాలోని తురుష్కుల పటాలము బ్రిటీషువారికి లొంగిపోయెను. డెల్టాభూములలో ఫలవంతములైనవి బ్రిటీషువారి స్వాధీనములోనున్నవి.

కుర్మాను స్వాధీనపరచుకొనుట.

లండను, డిసెంబరు 10:— వార్తాప్రకటన సంఘమువారిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. వెర్షి యాసింధుకాఖుకు జోయిన నైన్యమునందు నొకాదశ నైనికులును ఆయుధములతోటి స్త్రీయరు నుండెను. ట్రైగ్రినుకు వెలుపలిగట్టున కుర్మా కెయర్గ నదీసంగమము వద్దనునకు శత్రువులపై ఈనెల 5 తేదీ దీని బడితిమి. నది యావలికిశత్రువులను దరిమితిమి. రెండుఫిరంగులను, 70 మంది ఖైదీలను మనము పట్టుకొంటిమి. 7 తేదీని రెండుస్త్రీయరు. డెల్టా తగిలెను. 8 తేదీని కుర్మా కెయర్గ ను మనసారు బ్రిటీషువారుపట్టుకొనిరి. మూడు ఫిరంగులను మనకు స్వాధీనమయ్యెను. ట్రైగ్రిననది పడవలతోగట్టి వంతెనమీదుగా దాటి ప్రాంతవనైకులు రెండుపటాలములవారు 9 తేదీని కుర్మాను స్వాధీనముచేసికొనిరి.

తురుష్కనైన్య వాయుకుడు, పూర్వము బస్కాగిరర్లు, మనకు లొంగిపోయెను. ఈపోరాటమునందు మనస్త్రీనికులు కుర్మా మొదలు సముద్రమువరకున్న ఫలవంతమగు భూమిని స్వాధీనపరచుకొనిరి.

బస్కావాలీ లొంగిపోవుట.

ఖిల్ డిసెంబరు 10:— పూర్వము బస్కా వాలీగనును నున్నచే, బస్కా త్తరముననున్న కుర్మా యందలి తురుష్కనైన్యములవాయుకుడుగ నుండెను. ఈతనిని మరి 43 తురుష్కనైన్యకోద్యోగీయులకు, 960 మంది భటులను 4 ఫిరంగులను మనము లోబరుచుకొంటిమి.

కలకత్తా

యుద్ధసహాయనిధి

సామ్యుఅపహరించి నందునకు విచారణ

కలకత్తా, డిసెంబరు 10:— యుద్ధసహాయనిధి తాలూకు రమారము 2400 రూపాయలను అపహరించినందుకై విలియముగాడ్ ప్రేయనుదొర, బారక్కురము సము దీవిజులు మేజిస్ట్రేటు జే. సి. డెయ్యండు గారివలన విచారింపబడుచున్నాడు. ముద్దయ కంప్రాపారా లోకోఅక్సీసులో అకాంటెంటుగ నున్నాడు. రైలువేయద్యోగులు యుద్ధనిధికా క్షాను యేర్పాటుచేసిరి. కంప్రాపారా లో నీ తడు దీని కి కోశాధికారిగను, గౌరవకార్యదర్శిగను నియమింపబడినను. వసులయినసామ్యును ఇతడు బంగాళా బ్యాంకువల్లపంపలేదట. ఈసామ్యు కలకత్తాపంచెములలో పోయినది. ఫిర్యాదువత్తు మన సాక్ష్యముపుచ్చుకొనబడినది. ముద్దయ తాను నేరము చేసినట్లు బిప్పుకొని కరుణించవలసినదని, కోర్టులో మనవిచేసి కొనెను. కేసులో తిరుప్పెప్పలేదు.

గోధుముల యెగుమతి.

కలకత్తా, డిసెంబరు 10:— ఎగుమతి కేవులో హెచ్చుతగ్గులతోపు. తిరిగి గోధుముల యెగుమతినిగరించుచు, క్రొత్తగ వ్యాపారమును ప్రారంభించుటకు గరించుచు, దొరతనమువారుసంగ తిసందర్భములను తెలియజేయువరకును, ఎగుమతిదారులు విచారింపుట లేదు. దొరతనమువారు త్వరలోనే సంగ తిసందర్భములను తెలియజేయుదుట. ఈలోపుగ పూర్వము పుచ్చుకొనిన ఆర్థరులకు మాత్రము యెగుమతి చేయబడును.

ఒక సవరణ.

హిందూదేశమునుండి గోధుముల యెగుమతి నిషేధింపబడినదని, రయిటరు వార్తలలో తెలియజేయబడినది. ఇది నిజముకాదు. ఇంకవరకు ఎగుమతి నిషేధింపబడి యుండలేదు. ఉత్తర హిందూస్థానులో గోధుములధర విశేషముగా నుండుటచే ప్రజలకు యిబ్బందిగ నున్నది. ఈసంవత్సరపు పంటలో కొంత సరకయినను యెగుమతి చేయబడ నిషేధింపబడవచ్చును.

కలకత్తాలోని కూలివాండు.

కలకత్తా డిసెంబరు 10:— పనిపాటలులేక కలకత్తాలో చాలమంది కూలివాండు పడియుండినట్లు తెలుస్తుంది. మామూలుగా జూలైలోకంటే కూలీలు యిప్పు చాలదురువసలు పడుచున్నను, సుహాయమున దుర్భాస్తులు చేయువారు క్రమక్రమముగ తగ్గిపుచ్చుచు అధికారులు తెలియజేయుచున్నారు. ఓడలలో సరకులు చే కూలీలు ముఖ్యముగ సహాయమును కోరుటలేదు. హిందేశపు కూలీలలో దుర్వనశ్శక్తులను నూచనలు కనుచున్నది. ఎగుమతి ధారాళముగ జరుగుచున్నందున మిదనరతును తీసికొని పోవు కూలీలకు పనికిలిగినది. పడవాండు చాలమందికికూడ కూలి దొరకుచున్నది.

దక్షిణహిందూస్తానము.

ఉదకమండలము మునిసిపలు కొన్నిలు.

ఉదకమండలము డిసెంబరు 10:—కొంతకాలమునయు, నిక్కడి వయద్యులలో వివిధ సర్జను లేనద్రవలు అసిస్టెంటు సర్జను, సబు అసిస్టెంటు సర్జను పలనానవయద్యసహాయము పొందవలసినవైనది. నేటివచ్చుము జరిగిన మునిసిపలు సభలో నివేదనము చర్చకనది. ఈ సందర్భములో కర్నూలు గయరుగారివలన ఉపపబడిన ఈ క్రింది తీర్మాన మంగీకరింపబడినది. —ఉదకలమువంటి ముఖ్యస్థానములో తగినంత వయద్యసహాయ లేకుండుట ఆకమమరియు. ఈ లోపమును సురరించుటకయి సర్జను జరలు గానికి వ్రాయుటకును సభవారు తీర్మానించుచున్నారు. తరువాత బహుళా మ్యా కయద్యుల యొక్క కార్య నిర్వాహకత గురించి సభ్యులు తీవ్రముగ నుపసృశించిరి. ఆవైద్యులయొక్క శ్రీరంభును మరల నేర్పించుటకు అధికారులకు వ్రాయవలయునని అభ్యర్థులను కోరుటయేగాక దీనికి పురపాలక సంఘమువారు అధికముగ ధనసహాయము చేయుచున్నారాన, అందుకు తగినట్లుగ వైద్యుల సంఘమునందు ప్రాతినిధ్యముండవలసినది కూడ తీర్మానించిరి.

బాంబాయి.

సజ్జియాల్రకులు.

బాంబాయి డిసెంబరు 10:—బాంబాయిలోని ఖద్దామి కాబాసంఘము వారిటు తలెత్తివార్తను పంపుచున్నారు:—అచేదియూ స్త్రీమునేదిగేమకు కంపెనీకి టర్నరు మారిసమకంపెనీవారు ఏజెంట్లుగనున్నారు. ఈకంపెనీవారి కోపెటుఅను స్త్రీమును 1౪౦౦ మంది యాత్రికులతో నిన్నయిక్కడకు వచ్చినది. వీరిలో చాలమంది బాంబాయి, బంగళా, సింధులు, పంజాబు హిందూస్థానములనుండి వెళ్లిన యాత్రికులుకూడ కొందరుకలరు. ప్రయాణిముల 11 గురు యాత్రికులు చనిపోయిరి. మహావకముతగిలి యెడుగురు వాషమచున్నారు. మరీఫ్ సాహేబు గారిని యాత్రికులందరు మెచ్చుకొనుచున్నారు. యాత్రికులు దిగుటతోడనే హజిర్తాముల్ అహమ్మదు గారు ఫలాహాములను పంచివెట్టించిరి. చాలమంది కేపు యెక్కువపుచ్చుకొనబడినది చెప్పకొనిరి. ఇంతసామ్మి చెల్లించుటవలన చాలమంది యెడ్డి నేమియు మిగులకుండపోయినది. బిడ్డాలో 8౦౦ నుండి యాత్రికులు కనిపెట్టుకొనియున్నారు. ఇంతవరకు 5870 మంది యాత్రికుండి తిరిగివచ్చిరి.

దొంగలు శిక్షింపబడుట.

పూనా డిసెంబరు 10:—9వందల మంజూరులు పూనా అసిస్టెంటు సెషన్సుజడ్జి ఎం. బి. మిశ్ర గారివలన విచారింపబడి శిక్షింపబడిరి. 19 గురు మంజూరులు ఒక గుంపుగకూడి, మూడుసంవత్సరములలో పూనాప్రాంతములకల ఇండ్లలోయూరెనూరు దొంగతనములనుచేసిరి. కేసుకు సెషన్సుకు కమిటీచేసిన, మేజిస్ట్రేటు గారు పదిమందిని శిక్షించి తక్కినవారిని సెషన్సువిచారణకు పంపిరి. పూనానుండి నాసికకు మెయిలుకు తీసికొని వెళ్లుచుండగా వీరు, బండిలోనున్న బాటసారులకు కొట్టి మెయిలునుమలరి దొంగిలించిరి. ఈకేసు మూడువారములు విచారింపబడినది. నూరుగురుపాతులవైగా విచారింపబడిరి. ముద్దయిలు నేరముచేసికట్లు జూరులు అభిప్రాయమిచ్చిరి. 1, 5, 7, ముద్దయలకు ఏడు సంవత్సరములు; 2, 3, 6, 8, 9 ముద్దయలకు 5 సంవత్సరములు; 4 ముద్దయకి ఒక సంవత్సరమును ఖయదువిధింపబడినది.

ఏమ్యాబె

లాహోరు డిసెంబరు 10:—లాహోరులోని ఏమ్యాబెబ్యాంకు లిక్విడేషనునకు నిశ్చయింపబడినది. ఈకాలములోనిది కొద్దివారి తనీలోనుండును. భాగస్వాములుగంగూలి అండుకంపెనీవారిని లిక్విడేటరులుగ నియమించిరి.

లాహోరు మునిసిపాలిటీ.

లాహోరు డిసెంబరు 10:—ఇక్కడ మునిసిపలుఎన్నికలు సమీపించుచున్నవి. అజపతిరాయి గారు ఇంగ్లండులో నుండుటవలన వారిసంతృప్తము కమ్మివనరుపదనికి ప్రయత్నించరు. పూర్వముకంటే యిప్పుడీపదనికి చాలమంది ప్రయత్నించుచున్నారు. కావున స్పర్ధ యెక్కువగ నున్నది.

సబు-ఇన-స్పెక్టరుని కొట్టుట.

లాహోరు డిసెంబరు 10:—అంతాల్-జిల్లాలోని సబిన్ స్పెక్టరు ఆమూరుసింగుగారిని బ్రిటింగు చావగొట్టెను. బ్రిటిసింగు పాటియాలానివాని. ఇటీవల ఆమెకానుండి వచ్చెను. ఇరవైకేమాగటామూరుప్రేమమిదశ్శక్తి బడ్జెట్లో అల్లరిచేసిప్రపరాపియోవారిలో నొకడేమోయని అనుమానముకలిగి, సబిన్ స్పెక్టరు గారు పట్టుకొనుటకు యత్నించగా, దుష్టకతోష్ట చావగొట్టెను. సబిన్ స్పెక్టరు గారికి స్పృహ తప్పిపోయినది. వీరిని వైద్యులకు తీసికొనివచ్చిరి. బ్రిటిసింగుగూడ పెడమిదగాయముతో వైద్యులలోనున్నాడు.

డిఫ్

శ్రీవైసరాయిగారికిప్రేటుసెక్రటరీగారంపెనవార్తలు.

పడమటిరంగము.

ఫిరీ డిసెంబరు 10:—ఫిరీసెంబరు 9 తేదీ యిక్రిండి వర్తమానములను ప్రేటుసెక్రటరీగారు శ్రీవైసరాయిగారికంపిరి. ఇక్రిండి దక్షిణమున సింటుఈలోయిమిద శత్రువులు తీవ్రముగపడికొని వెంకట గొట్టబడి. ఆరోనునందింను తీవ్రముగ పోరాటము జరుగుచున్నది. అన్నానుకొద్దవెక్కిలీనును ఫ్రెంచివారు స్వాధీన పరచుకొనట యంతయు ప్రాముఖ్యమైన విషయము.

తూర్పురంగము.

తూర్పుననేమియు తేలలేదుకాని రుస్సావారు లోడ్డిక తూర్పున లోబిడ్, పేర్కో, జెస్టాన్, వాడ్, ముఖమున గూడి యున్నట్లు గనబడుచున్నది. రుస్సావారిసేనల జీల్వీకొని వార్సాకు పోవుచును జర్మనీవారు చెప్పుచున్నారు. జర్మనీవారి కమర్షన నవ్వును కలుగుటచే వారు మామ్రెయిడ మానుకొనిరని రుస్సావారు చెప్పుచున్నారు. పడమటి రంగమునుండి జర్మనీవారు 6 ఆరమికోరుల చెప్పించుకొనలగున జేసితిమని రుస్సావారు చెప్పుచున్నారు.

సర్వయావై దండయాత్ర

నేనాముఖము నందంతటను ఆఫ్రికాయావారివై నలు సొందితిమి. కొలదికాలములో నొక గొప్పయోధము కాగలదని సర్వయావారు ప్రకటించిరి.

జ్ఞాని కళా

౦౮వటకుటకు హిందూ

సైన్యసప్తములు.

ఫిరీ, డిసెంబరు 10:—ఫ్రాన్సు బెల్జియము రణరంగము నుండివచ్చిన 26వరుణములపట్టికలో ఈదిగున వ్రాయబడిన నైనికోద్యోగులపేరుగూడ చేర్చబడియున్నది.

చనిపోయినవారు.

లెఫ్టెంటు మాక్స్ నలు

గాయములుతగిలినవారు.

లెఫ్టెంటులు, గ్రానవెలు, పుల్లరు

జింగ్లొయ్యదమున నైన్యసప్తములు.

యోధములో చనిపోయినవారు.

మెయిటు చివనుసింగు

సిపాయి ఉదయసింగు

గొప్పగాయములు తగిలినవారు.

మేజరులు మన్ను కాట్స్

స్వల్పముగ గాయములు తగిలినవారు.

కెప్టను జేమును మరి2గురును.

బంగళా వైద్యసంఘము.

కలకత్తా డిసెంబరు 10:— ఇండియా వైద్యసంఘమున కధ్యక్షులగు డాక్టరు పి. సర్వాధికారి గారికి యిట్లుతలెత్తివార్తవచ్చినది:— ఇండియా వైద్యశాఖలో నూతనముగ లెఫ్టెంటులుగ నియమింపబడిన మంగదేశపు డాక్టరులను మెచ్చుకొనుచున్నాను. ఈ కొత్తలెఫ్టెంటులు డీలినండివెల్లిరి. నేను వారి సాగనంపుటకును ఆశీర్వదించుటకును ప్రేమ ను కు వెళ్లితిని. ఇక్కడనుండి పంపబడుచున్న వైద్యులుచూపినయత్నవనమునకును, వైదికలక్షణములకును నేనును, శర్దనుజనరలుబాప్తి గారును చాల నాశ్చర్యమునొందితిమి. ఈ వైద్యశాఖాధికారికూడ వీరినిగురించి చాల అనుకూలముగా వ్రాసివారని నేనువింటిరి.

నూననప్తపు గూనా.

రంగూను

మువైలు

మన మెరిగియున్నాము. అరీతిన నాంధ్రుల
సంఘభావమువలన బలములుగల తద్యము
ప్రభుత్వ రాజధాని నగరమునందు ప్రాముఖ్యత లేనపు
ప్రదేశములందు ప్రాముఖ్యత గలుగుట కష్టతరము.
ప్రభుత్వముందు "వంతెన" అని సంకేతముచేసిన లేఖకుడు
నించిన లాభమును బొందుట కష్టసంఘ మవసరమని నాకు
యెన్నుది. చెన్నపురియందలి తెలుగువారు చేరి యొక
సముదాయమును స్థాపించిన నది యాంధ్రుల సంఘబలమునకును
సీతీకిని ప్రాముఖ్యతకును ననుకూలపడునని నానమ్మకము.
ప్రభుత్వమున లీసంకల్పసిద్ధికి గల లాభనష్టములను బ్రతికా
మున విమర్శించి కార్యసాధనమునకయి పాటుపడెదనని
యెన్నును.

ఒక ఆంధ్రుడు.

మరణ విచారణ:—మెరైన్ పోలీస్ ఇన్ స్పె
క్టర్ గారు మొన్న సాయంత్రము "ఉమేతా" స్త్రీ వరు
ని చేయుచుండిన 85 ఏండ్ల వయసుగల నూర్మహమ్మద్
మును గూర్చి విచారణ చేసి యాక్రింది తీర్మానమును
చేసెను:— "ఇపుడు చూపబడిన శ్రీకణ్ణ ముక్కతో
యంగునువాడు కొట్టుట వలన సమద్రుదుల పడిపో
డియరణ ముకలస్థమై ముందవలెను. కొట్టుటవలననే
ని చనిపోయెను. ఈసంవర్ధమున ప్రధానోద్యోగియు
గాద్యోగియు 21 మంది కళాసులును పోలీసువారిచే

విచారింపబడిరి. ఈవకు తుటిలింగము, గోపాలు, మధుర—
అను ముగ్గురు కూలీల రె స్ట్రీ చే యు బడిరి. వా యి యందన
శిక్షాస్పృతి 802, 804 సెక్షనుల ప్రకారము బాష్టియల్
సీనియర్ మేజిస్ట్రేటుగారి యెడటవారిపై దోషానోపణము
చేయబడెను.

మాంసవృక్ష రిపోర్టునువకు దానా:— మెలా
ఫూలో రోజిర్యునందుకు మాయించు విషయమై డాక్టరు
నంజుండరావుగారు, రెవరెండుపింట్ గారును పత్రికలకు
కొన్ని యుత్తరములువాసి ప్రచురింపించిరి. ఈసంవర్ధమున
డాక్టరుగారు మాంసవృక్ష పోషకమునకై రెవరెండుగారిమీద
నొకదావా తెచ్చి యున్నారని విచారణ జరుగుచున్నది.

U. P.'s Director of Industries.

LUCKNOW, December 9.
The U. P. Government with the sanction of the Secre-
tary of State has appointed Mr. A.H. Silver of the Cawn-
pore Woollen Mills Company to the recently created post
of the Director of Industries.

The Bihar High Court.

ALLAHABAD, December 10.
The Government of India are about to address the Secre-
tary of State with a view to the issue of Letters Patent
for a High Court in Bihar and Orissa.

The Co-operative Committee.

ALLAHABAD, December 10.
The "Pioneer" says:—The Committee on Co-operative
movement of which Sir Edward MacLagan is Chairman is
returning to Delhi in about ten days time and will exa-
mine a few witnesses on the 21st instant.

Officers and Leave.
Question of Pay.

ALLAHABAD, December 10.
Officers of the Indian Civil Service recalled from leave on
account of war have been granted pay on time scale to
avoid congestion and a similar concession is under consider-
ation for the officers who have similarly been recalled.

The St. John Ambulance Association.

LUCKNOW, December 10.
The people of Baghelkhand Agency have sent a further
subscription of Rs. 1,488 to the St. John Ambulance
War Fund. The people of this State have already sent
contributions to the extent of Rs. 3,000 so
that they are showing very deep in-
terest in the Red Cross work now going on under
the auspices of the St. John Ambulance Association
for the benefit of our sick and wounded soldiers. Of the
mount stated Rs. 11,40 was remitted by Mrs. Godirey's
Red Cross Funds and Rs. 348 by the Taraon-Jagir.

(REUTERS)

British Casualties.
Killed.

LONDON, December 10.
Lieut. A. R. Loveband West Yorkshire, Second Lieut.
L. E. Grubb, Yorkshire Light Infantry.

Died of Wounds.

Lieut. Colonel E. B. Cook, First Life Guards Captain
Backie, Artillery Captain Rising, Gloucesters.

పూర్వముగా అట్లు
వారు మరమ్మతుకు ఆర్జీ
మేము మిలిలేరిసంతోషముతో
మలు మొదలుపెట్టలేదు. కనుక, వదల,
మీ యెదురుదాడు చున్నాము. వెంటనే శ్రీకలక్ష్మయ్యగారి
వారికి, మరమ్మతుకు ఆర్జీను దయచేయించగలెనని అట్టిని పంపు
కొనవలసి యున్నది. (ఒక విలేఖరుడు)

II

మద్రాసురాజధానిలో ఎలిమెంటరీ విద్యాశాఖ
అయ్యా

పూర్వపుస్థితికంటె ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లు ప్రస్తుతము
జరుగుచున్న చూడరి ననుసరించి బాలకత్తలంతోప యుక్తమగు
విద్యకిచ్చుచున్నది. కాని ఎలిమెంటరీ విద్యనింకనప్పటికేయు
మాన్యములం గొన్నిటిని గవర్న మెంటువారు చేసినచో ఎలి
మెంటరీ విద్యయందలిలోలూ ప్రాంతపడును. ఎలిమెంటరీ
విద్యాశాఖయందు చేయదగిన సంస్కారములు (1) ఎలిమె
ంటరీ స్కూళ్లలో పరిశోధనాపథానోపాధ్యాయుడును ప్రథమ
సహాయాపాధ్యాయుడును మెట్రిక్యులేషను పరీక్షనిచ్చిన
వారుగా గాని స్కూలు ఫైనలునెట్టిపెట్టును పొందినవారుగా
గానియుండుట. (2) ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లయందాంగ్లభాష
బాలకమంగలపుట. (3) ఎలిమెంటరీ స్కూళ్లయందక్కర
ములతరగతి మొదలునాలుగుతరగతులలో నాంగ్ల భాష,
తెలుగు, గణితము మొదలగు పాఠములం జదివి ఎలిమెంటరీ
స్కూలువిడుచుబాలకకు గవర్న మెంటువారు పరీక్ష నేర్పరిచి
యందు తీర్మానలవారలకు ఎలిమెంటరీ స్కూలులోవింగు సర్టిఫి
కెట్టులనిచ్చుట (4) ఇట్టియోగ్యతా పత్రములంబొందినవారలు
సెకండరీస్కూళ్లయందు రెవ తరగతిలో జేరుటకర్హులుగా
నియమించుట, ఎలిమెంటరీ బ్రయినింగు స్కూళ్లలో జేర్చు
కొనుటకర్హులుగా నియమించుట.

వైస్ రోయల్ మద్రాసు విద్యా శాఖయందలి
గౌ.

అంధ్రపదమును వాడుటనుగురించి వాదప్రతివాదములు జరిగిన
వనియును నాంధ్రపదమును వాడుటవలన దుర్భిప్రాయము
గలుగుట కవకాశము గలుగవచ్చునను కాణంబుచేత నాసం
కల్పము నదలకొనబడినదనియును వ్రాసియుంటిరి. ఆంధ్ర
పత్రికయొక్క జేర్కొనబడిన యందొక లేఖకు దావాభిప్రాయ
మును గలిగియుండుట సమంజసము గాదనియును నభివృద్ధినిజెం
దిన యొత్తర మండలములవారును నితర మండలములవారునుజేరి
యొకదేశభాషాపాఠశాలలై ఆంధ్రప్రదేశ్ వైస్ రోయల్ కై పాటు
పడటపురోవృద్ధికి శుభనూనకము, కాని పేరును కూర్చుటయందె
సంకోచమును గలిగియుండట వారిపురోవృద్ధికి శుభనూనక
ముగాదనియును వ్రాసియుండెను. ఉభయవాదము లందును
సత్యముగలదని. బాగుగ విమర్శించిన తేలుచున్నది. చెన్నపురి
కాంధ్రవిద్యార్థులన్ని మండలములనుండియును వచ్చుచున్నా
రు. వారు విద్యాభ్యాసమును జేయుకళాశాలలకు సంబంధిం
చిన స్థికసతిగృహములందు గొందరు విద్యార్థులు నివసించుచు
న్నారు. అటులు నివసించుటవలన విద్యార్థులకు కొన్ని
సౌకర్యము లుగలవు కాని వసతిగృహము
లందు జేరజాలని విద్యార్థుల నేకులు గలరు వారల
కాంధ్రసతిగృహములయందైన విలగనుండునపుట నిజము.
కాని విశేషమైన ద్రవ్యసహాయములేక యీపని నెర్పననుటకు
విలులేదు. విద్యార్థుల అవ్వడపుడుచేరి మిత్రపాశబద్ధులగుటకు
సెల్లూరుమండలమునకు, దత్తమండలములకు, ఉత్తరమండల
ములకు ప్రత్యేకసంఘములుగలవు చెన్నపురియందు విద్యా
భ్యాసమును జేయుటకై వచ్చెడి విద్యార్థులసంఖ్య యనుదిన
మును పెరుగుచున్నది. వారలనందర నొకచోటను జేర్చుట
సాధ్యము కాకపోయినను వారలను మిత్రపాశబద్ధులనుచేయుట
పథానవము. ఆకొర్పికై ఉత్తరమండలములకువరులు ఆంధ్ర
బ్రహ్మను నాపయోగించినమాత్రమున సఫలమగునని నమ్మట కవ
కాశములేదు.

ఆంధ్రవిద్యార్థులనందరను నొకచోటను జేర్చుట కభ్యం
గములుండవచ్చును. ఆపని సాధ్యముగాకపోవచ్చును. కాని
నాంధ్రమహాజనల విషయమై యిట్టి యభ్యంతరములేవియును
లేనని యుప్పుకొనవలయును. చెన్నపురి యాంధ్రదేశమునకు
కుఖ్యపట్టణము. ఆంధ్రదేశవాసులైన శ్రీమంతులు విద్యావం
సులు తరుచుగ నీచటికి వచ్చుట యవసరము. తెలుగుదేశములు
దక్షిణమునకును, వ్యాపారమునకును, వ్యవహారమునకును నను
నమును చెన్నపురికి వచ్చుట యవసరము. చెన్నపురియందు
తెలుగుదేశపు వ్యాయ వాడులు వస్తరులు ఉద్యో
గులు గలరు. కాని వారలకు వారియందు
రి సంఖ్యకును సీతీకిని తగినంత సంఘభావముగాని బలము
ని ప్రాముఖ్యతగాని లేదనుట నిర్ణయదాంశము.
వికమత్యమువలన సంఘమునకును వ్యక్తికిని బలమును నొకే
యమువలన దుర్బలమును గలుగునవిషయము సర్వత్రాచేతని
యెన్నుది. పదుగురు పాశ్చాత్యులుగల పట్టణములందు కష్టములు
గావించబడుచున్నది. అట్లెట్లులవలన వారుపొందెడిలాభమును

THE GREAT EUROPEAN WAR.

(REUTER'S AGENCY)

GREAT BRITAIN.

Export of Tea, Coffee, Etc to Holland.

Surprising Increase: Smuggled Into Germany

LONDON, December 10. "Tea expert" in a letter to the "Times" with reference to the opposition regarding the prohibition of the export of a from England to Holland points out that Holland in September and October exported 1,63,28,464 pounds to Germany as compared with 10,28,356 in 1913. He adds that the exports of coffee and cocoa from England to Holland during the last few weeks have shown the same surprising increase.

GREAT BRITISH NAVAL VICTORY.

German Pacific Squadron. Sunk off Falklands.

LONDON, December 9. (9-10 P. M.) The Press Bureau announces that the British Squadron under Vice Admiral Sturdee has sunk the German Cruisers "Scharnhorst," "Gneisenau" and "Leipzig" near Falkland Islands. The British casualties were very few. The action took place at half past seven in the morning on the 8th instant.

The "Nuremberg" and the "Dresden" made off and are being pursued. Two colliers were also captured. Some survivors of the "Leipzig" and "Gneisenau" were rescued.

Cable to the Viceroy.

DELHI, December 10. The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated 10th December:—The Admiralty state that a British Squadron under Admiral Sturdee engaged 5 German Men-of-War the "Scharnhorst," "Gneisenau," "Nuremberg," "Leipzig" and "Dresden," near the Falkland Islands on December 8th. The "Scharnhorst" is flying the German Admiral's flag. The "Gneisenau" the "Leipzig" and the "Scharnhorst" were sunk. The other two made off and are being pursued. Our casualties are very few.

The Prince of Wales. Promoted to be Lieutenant.

LONDON, December 10. The Prince of Wales and Prince Leopold of Battenberg have been promoted to be Lieutenants.

Award of V. C. Brave Rescue of Wounded.

LONDON, December 10. Lance-Corporal Dobson's Victoria Cross was for conspicuous bravery on September 28th when on two occasions he brought wounded men into cover who were lying exposed in the open.

A German Sentenced To Death. For Assisting Mobilisation of Reservists.

LONDON, December 9. Ahlers, the German Consul at Sunderland, who is a naturalised Englishman has been sentenced to death for high treason. He assisted German Reservists to return to Germany at the outbreak of the war.

Lord Haldane. Speech on the War.

LONDON, December 10. Lord Haldane in a speech in London emphasised that we were fighting alongside the splendid army of France for our rights. We would fight to the finish.

Obituary.

LONDON, December 10. The death is announced of Colonel William Prideaux.

FRANCE.

French Communiqué.

Allies' Superiority in Artillery.

PARIS, December 9. (5 45 P. M.) A Communiqué issued here says:—There have been artillery duels from the sea to Lys. There is nothing to report in the region of Arras. Southward all positions won by us during the last few days have been organised and strengthened. There was an artillery duel in the district of Aisne in which we had the advantage. We have made appreciable gains in the Argonne. Owing to the activity of our artillery and infantry several German trenches have been carried. We have progressed all along the front except at one point where the enemy mined one of our trenches.

Our artillery on the heights of the Meuse has established a complete mastery. Here also we captured

several of the enemy's trenches and progressed everywhere. We also progressed in the wood of Le Pretre.

The enemy's attacks in the Vosges have been repulsed. The enemy has not attempted seriously to attack the positions captured by us recently.

Evacuation of Lodz.

French Communiqué.

PARIS, December 9. A Communiqué issued here says:—Obstinate German attacks against the Llof-Lowicz-Strykoff-Lodz front and on the line stretching north and south sixteen kilometres westward of Piotrkow have been repulsed. Nevertheless as Lodz formed a salient (sic) the Russians judged it necessary to evacuate it. The Austrians appear to have received German reinforcements southward of Cracow and have resumed the offensive against Nemsandec.

A Paris Official Statement.

LONDON, DECEMBER 10. PARIS.—A Communiqué says:—In Belgium there is quiet and also at Arras where the enemy have not attempted to resume the offensive. We have progressed in the districts of Quesnoy and Andechy for distances varying from two hundred to six hundred metres. Our gains have been maintained and consolidated. There is no change on the Aisne. In Champagne the enemy's artillery over which we had gained advantage on previous days displayed more activity but was again mastered by our heavy guns. These forced the Germans to evacuate several trenches at Rheims. The evacuation was carried out under the fire of our infantry. The enemy made two counter-attacks in the region of Perthes attempting to retake the lost trenches. They were repulsed. Our progress has continued throughout Argonne. We carried more trenches and repulsed with complete success six counter-attacks. We also consolidated the ground seized from the enemy. There have been artillery duels on the heights of the Meuse in which we had a marked advantage despite the renewed activity by the enemy's batteries. We captured more trenches in Bois-Le-Pretre. There is nothing to report on the rest of the front.

A Paris Bulletin.

PARIS, December 10. This evening's Communiqué said:—There is nothing to report except the advance of our troops on the front of Parvillers and a German attack against Tracy-le-val which was repulsed.

BELGIUM.

Aviators At Antwerp. Bombs and Pamphlets Dropped.

LONDON, December 10. An airman dropped bombs on the bridge of boats on the Scheldt. At Antwerp another dropped leaflets telling the population to expect the Allies on December 12th. The latter was fired on whereupon he looped the loop in derision.

GERMANY.

The Kaiser's Health. Still in Bed.

LONDON, December 9. The German Emperor was still in bed to-day but listened to a report on the Military situation.

TURKEY.

Surrender of Kurna.

To British Force.

LONDON, December 10. (2-30 A. M.) The Turkish garrison at Kurna at the junction of Tigris and the Euphrates has surrendered to the British who control the richest part of the fertile delta.

A Smart Affair.

LONDON, December 10. The Press Bureau announces that the Persian Gulf expedition with the Naval force and armed steamers attacked the enemy on the 5th instant on the left bank of the Tigris opposite Kurna at the river's junction with the Euphrates. The enemy were driven across the river with heavy loss, two guns and seventy prisoners being captured two steamers were hit by shells on the 7th.

The British captured Masera opposite Kurna taking three guns on the 8th. Two Indian Regiments with two mounted guns crossed the Tigris by a flying bridge of dhows northward of Kurna which was occupied on the 9th. The late Governor of Basra commanding the Turkish forces surrendered unconditionally.

The troops engaged in this smart little affair have secured a complete control from Kurna to the sea of the richest part of the fertile delta.

TELEGRAMS.

A Press Communiqué.

DELHI, December 10. The following Press Communiqué has been issued:—Subsi Bey, late Vali of Basrah, commanding the force at Kurna (North of Basrah) unconditionally surrendered yesterday with 42 Turkish officers, 960 Turkish soldiers and 4 guns.

RUSSIA.

Germans Repulsed. Along Whole Front.

PETROGRAD, December 10. (4-5 A. M.) An official statement says:—The fighting in the Mlawa region on the 8th instant was less stubborn. The enemy on the left bank of the Vistula repeatedly attacked along the whole front Llof-Glovo under cover of the darkness in dense masses. They were lit by Russian searchlights and decimated. The enemy's attacks ceased at moonrise. Desperate fighting was resumed on the 9th on the Lowicz-Llof front. The enemy was unsuccessful. There is no change in the Piotrkow region. Stubborn fighting continues south of Cracow. Both sides are alternately attacking. Two German attempts to break our line have been repulsed with heavy loss.

Evacuation of Lodz. Not Due to German Pressure.

PETROGRAD, December 10. A Communiqué issued here ridicules the assertions of enormous Russian losses during the evacuation of Lodz. It affirms that the Russians retreated at midnight on the 5th instant. The Germans were afraid of advancing and were inactive for fifteen hours on a front of empty Russian trenches, the assault on which previously cost them ten thousand men.

The Russians in changing positions at Lodz did not lose a single man. We only undertook the manoeuvre after the fact had been well established that the Germans had given up the idea of attacks in this region. Our manoeuvre was independent of any pressure on the part of the enemy.

Russian Spirits Monopoly.

PETROGRAD, December 10. Receipts from the spirits monopoly in September amounted to £170,114 sterling. The decrease as compared with September 1913 amounted to £ 7,959,643.

SERVIA

Austrians Routed. Great Servian Victory.

LONDON, December 9. A Servian Communiqué says that two Austrian Army Corps have been routed and fled in panic. The Servians captured twenty thousand prisoners and fifty guns and enormous quantities of munitions. The Servians recaptured the towns of Valjevo and Uzitze.

Servian Progress. Positions Re-occupied.

PARIS, December 9. A French Communiqué says:—The Servians are progressing in the upper valleys of western Morava and on the Left bank of the Lig. They have occupied the Leljen heights capturing many prisoners and guns. They are in contact with the Austrians in the region of Kosmaj.

JAPAN

The Fate of Kiaochao. Baron Kato's Explanation.

TOKIO, December 10. Replying to a question in the Diet Baron Kato explained that when Japan in the ultimatum spoke of restoring Kiaochao to China she did so in order to secure peace in the Orient.

THE COLONIES.

THE SOUTH AFRICAN REBELLION.

General Botha's Views. Rebellion Cemented the Union.

LONDON, December 10. PRETORIA.—In a statement to Reuter General Botha says that the rebellion is practically ended. Only small and scattered bands remain, operations against which require Police rather than Military measures. General Botha adds:—The patriotic sacrifices of the people, officers and men in crushing the rebellion in its initial stages have united the various sections of the population as never before and converted a grave danger to the Union into a means of cementing and establishing it more firmly. Our sacrifices have been considerable but not out of proportion to the great results, which we have achieved or which will accrue to South Africa in the coming years. He appeals finally to all people to waive all bitterness while preventing the recurrence of criminal folly and to guard against vengeful policies and language. Our next duty is to deal with German Southwest Africa.

TELEGRAMS.

An Appointment.

LONDON, December 10.

Mr. Byatt, Colonial Secretary at Gibraltar has been appointed Chief Secretary at Malta. Mr. Robertson, Assistant Secretary on the Gold Coast replaces Mr. Byatt.

INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

The Western Theatre.

DELHI, December 10.

The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated 9th December:—

A French Communiqué states that violent attacks on Saint Eloi, South of Ypres were repulsed. The struggle is still very vigorous at Argonne. The importance of the success gained by the French capturing Vermelles near Arras is emphasised.

The Eastern Theatre

In the east the position is not yet clear, but apparently the Russians concentrated on the short and stronger line. Lowicz-Piotrkow Czeestochowa eastward of Lodz. The Germans express confidence in their ability to break through Warsaw but the Russians maintain that the Germans suffered such serious losses that they abandoned the offensive. The Russians also claim that they caused the Germans to withdraw six Army Corps from the western front.

The Invasion of Serbia.

A Serbian Communiqué says that successes have been gained against the Austrians along the whole line. A great battle is expected in the near future.

Austria and Serbia.

Mr. Pichon, Ex-Foreign Minister of France corroborates Von Giolotti's statement regarding the Austria's bellicose intentions towards Serbia in 1913 and says that Germany and Austria in complete accord wished to profit by the Balkan war to let loose a conflict.

The Dominions and the War.

A White Paper has been issued giving a further list of gifts from overseas Dominions and Colonies to Great Britain, including besides the great gifts of the wealthy Dominions, such gifts in kind as cocoa from Trinidad: oranges, Jamaica: arrowroot; St. Vincent: sugar, Demerara: coffee, British East Africa, and tins of butter from one family.

"The Australian Times" says the list will be read by home keeping people with grateful admiration of the spirit animating the scattered detachments of our race.

The Roll of Honour.

DELHI, DECEMBER 10.

The following names of Officers are included in the 26th list of casualties reported from France and Belgium.

Killed.

26th Gurkhas, Lieutenant Maxwell (previously reported missing).

Wounded.

2nd Sappers, Lieutenants Greswell and Buller.

The Far East List.

The following is the list of casualties reported amongst the 36th Sikhs in the successful operations against Tsingtau:—

Killed in Action.

2809 Lance Naick Bishen Singh.
2806 Sepoy Udiam Singh.

Wounded Severely.

Majors Munn and Knox.

Wounded Slightly.

Captain Hay and 12 men.

CALCUTTA

The Relief Fund.

Alleged Misappropriation.

CALCUTTA, December 10.

Mr. J. C. Drummond, Sub-Divisional Officer of Barrackpore, is engaged in hearing a case in which William Godfrey stood charged with having dishonestly misappropriated about Rs. 2,400 which was entrusted to him as subscriptions raised for the Imperial Indian Relief Fund. The accused was accountant of Kanchrapara Loco-Office of E. B. S. R. and was appointed Treasurer and Honorary Secretary of the Kanchrapara branch of the Railway Fund. It was alleged that he did not deposit the money collected in the Bengal Bank but lost everything in the Calcutta races. Evidence was recorded in support of the prosecution case. The accused pleaded guilty and threw himself on the mercy of the Court. The Magistrate reserved Judgment.

TELEGRAMS.

The Labour Market.

Unemployment in Calcutta.

CALCUTTA, December 10.

The high water mark of unemployment in Calcutta appear to have been reached and the authorities report a steady decrease in the number of applicants for relief though distress is still more prevalent than during normal times. This is conspicuously the case among casual shipworkers. There are signs also of decrease of distress among the Indian labourers. In consequence of a freer shipping there has been freer street traffic and bullock cart drivers, coolies, and also rivermen are being employed in larger numbers.

Tuberculosis Hospital.

CALCUTTA, December 9.

Memorial to the late General Pilgrim, I. M. S., will take the form of two open air wards for tuberculosis on the top of the Presidency General Hospital providing accommodation for forty eight patients. The cost will be sixty-one thousand rupees. The original scheme of a sanitarium at Puri was abandoned owing to difficulty regarding endowment.

BOMBAY.

The Haj Pilgrims Return.

BOMBAY, December 10.

Khudami-I-Kaba Bombay, wires:—The Arab steamer "Koweit" under Turner Morrison Agency reached here yesterday with 1430 pilgrims mostly Bokharia, Bengalis and Sudhis, a few from Punjab and Hindustan. Eleven pilgrims died during the voyage and seven are suffering from smallpox. All pilgrims speak highly of the Shareef Sahib of Mecca, and the Governor. Hajismal Ahmed supplied much needed refreshments on landing. The Pilgrims complained of the high fare i. e., seventy rupees. Many became destitute after paying the high fare. Over 3000 Hajis are waiting at Jeddah. The total pilgrims returned so far are 5,870.

Gang of Thieves Sentenced.

POONA, December 10.

Nine members of the Gipsy tribes known as Kunjars were sentenced by Mr. M. B. Milne, Assistant Sessions Judge, Poona, to varying terms of imprisonment. The accused formed part of a gang of nineteen, ten of whom were sentenced by the Committing Magistrate to short terms of imprisonment. The gang had 100 thefts, housebreaking and robberies to its credit in the course of three years round Poona, one of its exploits being the holding up of the Poona and Nasik Mail Tonga when they assaulted the passengers and robbed the Mail bags. The case lasted for three weeks during which more than 100 witnesses were examined by Khan Bahadur S. C. Datar, Public Prosecutor. The jury brought in a unanimous verdict of guilty against all the accused who were sentenced to the following terms of imprisonment:—Nos. 1, 5, and 7 to seven years. Nos. 2, 3, 6, 8 and 9 to five years and No. 4 to one year.

PUNJAB.

Secretary for Irrigation in Bengal.

Appointment of Mr. Cowley.

LAHORE, December 8.

The "Civil and Military Gazette" understands that Mr. Cowley, Superintending Engineer is to take Colonel Joly De Lotbinger's place as Secretary of the Irrigation Department, Bengal, the latter being appointed to the command of Engineers in Colonial Contingent. (Censored.)

Mahomedan Educational Conference.

Election of President.

LAHORE, December 8.

Khan Bahadur Haji Rahimbaksh, C. I. E., President of the Council of Regency, Bhawalpur State has been elected President of the All India Mahomedan Educational Conference to be held at Rawalpindi.

Bank Goes into Liquidation.

LAHORE, December 10.

The Bank of Asia Ltd., Lahore, has resolved to go into liquidation voluntarily under the supervision of the Court and shareholders have appointed Messrs. Ganguli and Co., certified Auditors as liquidators.

The Lahore Municipality.

LAHORE, December 10.

There is considerable local excitement over the approaching Municipal elections. Among the old Commissioners Mr. Lajpat Rai on account of his absence in England is not standing this year. The number of candidates this time is larger than on the last occasion and competition is therefore keener.

"The Komagata" Affair.

A Murderous Assault.

LAHORE, December 10.

News has just been received of an alleged murderous assault by one Prithi Singh on Sub-Inspector Amar Singh of Ambala District. Prithi Singh is a native of Patiala and recently returned from America. It is said that the Sub-Inspector wanted to arrest the latter on suspicion of his being a "Komagata Maru" absconder whereupon the latter dealt severe lathi blows. The Sub-Inspector has been admitted to Hospital in an unconscious condition. Prithi Singh is also in the Hospital suffering from a wound in the neck.

TELEGRAMS.

Another Appointment.

LAHORE, December 10.

The "Civil and Military Gazette" learns that John Goldstream, I. C. S. of the Punjab Commission, at present on leave, is now 2nd Lieutenant in the British Army and is attached as Interpreter with Jodhpur Lancers.

The New Army.

Col. Shakespear Appointed.

ALLAHABAD, December 10.

Lieutenant-Colonel J. Shakespear of the Assam Commission has been offered the command of a battalion in the New Army at Home.

SOUTH INDIA.

The Madras Presidency College.

DELHI, December 10.

With the approval of the Secretary of State Mr. N. D. Daru of the Geological Survey of India has been recommended for employment in the Educational Service as Professor of Geology at the Madras Presidency College.

Ootacamund Municipal Council.

OOTACAMUND, December 10.

For some time Ootacamund has been deprived of the services of the Civil Surgeon and the Hospital and public are dependent on only one Assistant Surgeon and one Sub-Assistant Surgeon. At the Budget meeting of the Municipal Council members expressed themselves very strongly in this connection and certain members urged that the authorities might engage private men if necessary to provide the station with adequate medical attention. After considerable discussion the Council resolved.

"That this Council views with grave concern that this most important station has been left without adequate medical aid and resolves that the Surgeon-General be addressed with a view to remedy this very serious state of affairs." The present management of St. Bartholomew's Hospital came in for much adverse criticism and in addition to asking the Chairman to address the Hospital authorities with a view to having the former system of having a ladies' committee to assist in the management of the affairs of the Hospital Resuscitates the Council unanimously passed the following resolution "that in view of the large contribution the Council now makes to St. Bartholomew's Hospital it resolves that it should be given the right to be represented on the committee in proportion to its contribution."

BURMA.

THE BURMA CONTINGENT.

Rangoon Municipality's Resolution.

RANGOON, December 8.

At this afternoon's meeting the Finance Sub-Committee of the Rangoon Municipality resolved to give half pay in the case of every single man and two-thirds to married men who are Municipal employees volunteering for service with the Burma contingent. Their appointments are also to be left open for them.

SIND

The Wheat Export.

The Freight Market.

KARACHI, December 10.

Freights are firm but there is no enquiry from exporters pending Governments' pronouncement regarding fresh business and further export of wheat. This notification is promised shortly and in the meantime the export of wheat is limited to present commitments including long freights.

The statement in Reuter's telegram that export of wheat from India has been prohibited is not correct. There has so far been no actual prohibition but considering the high prices which are seriously affecting the consumers in Upper India there may be a limitation of export in respect of this year's crop only. Circumstances in connection with the year's harvest have still to develop.

UNITED PROVINCES.

Railway Workshop Accounts.

Committee of Enquiry Appointed.

ALLAHABAD, December 8.

A small committee in the Finance Department has been appointed to enquire into railway workshop accounts. Mr. Tomkins of the Finance Department is the President and Mr. Mutter, Railway Accountant is a member. It will be a touring Committee and visit every railway centre. The Chief Examiner of Railway Accounts and representative of the Locomotive, Carriage and Wagon Department respectively will be co-opted members.

The Sitamau State and the St. John

Ambulance Association.

LUCKNOW, December 10.

Their Highnesses the Raja Sahib and the Rani Sahiba of Sitamau have remitted Rs. 2501 to the St. John Ambulance War Fund and the Public of Sitamau a further sum of Rs. 1001.

The enlightened condition of this State is shown by their interest in Red Cross Work.

అత్యుత్తమమైన మదరాసు పిత్టర్బనులు

మంచి పట్టుతోను, చక్కని జల్తారుతోను చేయబడినవి.
 ఎర్ర తలపాగలు, ఒక అంగుళము బంగారు జల్తారుగలవి. ఇన్ స్ట్రక్టురులకు బాగుగా పనికివచ్చును.
 మైసూరు నూదిరిగాని, మదరాసు మాదిరిగాని కొరిన మాదిరి పంపబడును. ధర రూ. 7-0
 తుక్కి ఎర్ర పట్టుకుత్త బర్బను, మైసూరు మాదిరిగాని మదరాసు మాదిరిగాని పెద్ద
 మనుష్యులకు అనేక రంగులలో జేయబడిన తలపాగలు ఒక్కొక్కటి ,, 5-8
 మైసూరుగాని మదరాసుగాని మాదిరి. ఎరుపు, రోజా, నీలము, తెలుపు వర్షరా రంగులలో ,, 6-0
 బలమైన తలపాగపెట్టె జపానురంగు వేయబడినది. ,, 1-0
 ఆర్డరులు పంపునపుడు తలయొక్క కొలత పంపుడు. సగముచార్జ్ అడ్వాన్సు ముందు పంపవలెను.

ఎస్. ఇస్మాయిల్ అండు సన్,

ఆర్మీ, వాలంటియర్, పోలీసు కంట్రాక్టర్లు, 67, మూకు పీఠి, మదరాసు.
S. ISMAIL & SON,
 Army, Volunteer, and Police Contractor,
67, Moor Street Madras.

వనోపధి సారాపరిల్లా

ఇది జేహమునందుబట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళ
 బొట్టు, పాతనాయువుబొట్టు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయ
 మగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును
 శుద్ధిపఱచి న్యుద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
 ఒక పీచానుమును నాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు
 సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మందు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధునల్లి(త్రాగుటకు మందు)
 వాగవల్లితైలము వైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి సెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.
Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

మూల శంక కు తైలము

డబ్బీ 1-౬ వెల రూ. 0-1-0

మూలశంక వలన ఆసనమువగర చర్మము
 లావుబారి క్రమముగ చిన్నచిన్న మలలు ఏర్ప
 డును. ఇది ప్రైమరీకపు మందలవలన (Torpia liver,
 గలగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక
 చోట కూర్చుండుట, మూలశంకవలన బహి
 ర్దేశమునకు పోయినపుడు ఇతర సమయములం
 దును రక్త కలహమును. విరువక కొంతకాలమువా
 డిన మూలశంక రోగము తగ్గగలదు.

అమ్మతాంబూలము డబ్బీ 109, ఫ్రేజి రోడ్డు, బొంబాయి.
 6 & 7, లంబుకెట్టివీధి, మదరాసు

శ్రీరంగరాయవిజయము.

విజయనగరరాజ్య చక్రవర్తి శ్రీకృష్ణ దేవరాయని సం
 తతివారిలో కడపటిపురుషుడు శ్రీరంగరాయు డీనగల కథా
 నాయకుడు. కథాఅద్భుతము, రసవంతము. ప్రతి 1౬ అణాలు ౬
 పుస్తకము వలయువారు "యస్. వి. రంగాచార్యులు
 ౪8 వరదా నుత్రియపుక పీఠి చెన్నపురి" అని వ్రాసిన
 పుస్తకము వలయుగలరు. (8-11-14)

ప్రపంచ చరిత్ర.

రెండు సంఘికలు వెలువడినవి.)

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు
 భాషలో లిగినవలయులతో కథలవలె వర్ణితమగును.
 చందాపద్ధతి విత్తరమునకు (రచూరము 600
 పుటలు) ౪ సంఘికలు, చందా రూ. 2-0-0-0
 (పోస్టేజితో సహా). ప్రచురిత ముములేదు. సంఘ
 త్యవము చందా ముద్రల ద్వారా స్వీకరింపబడును

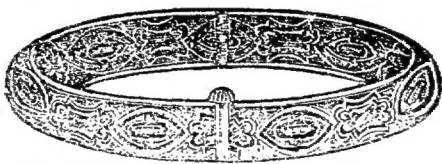
వలయువారు:-

గా. మణిసోమైయరావు, ఎం. సి.,
 చిత్రాధిపతి, చిత్రాధిపతి, అని వ్రాయును

౨2-వ నెక్కిల (సవరము) బంగారు.

(ఇందుకు పూచీపడగలము)

చంద్ర ప్రభా బంగారు గాజులు.

మతిమనవిధములగు బంగారుగలు, వెండిగలు, రాళ్లు
 చెక్కినగలు, మున్నగునవి ఈకింద కేర్పాట్లు వర్తకులకర్ప
 నొనరును.

కొరువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును.

సదరకా ఇండియా జూవలెరి

మ్యానుఫాక్చరెంగు కంపెనీ,

487, టంక సాలపీఠి, సాహుకారుపేట, మదరాసు.

The Southern India.
Jewellery Manufacturing Co.,
 487, Sowcarpet, Madra

సర్వ జీవన్.

ధాతువులమందు లన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవవంటి ఒక వనమాణిక. ఇదియే మన పూర్వి
 కుల అతిరహస్యపు బోధనము. దీని ప్రభావము కనుగొన
 వలయునన్న రాత్రి పుండవోపు సమయమున పుచ్చు
 కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావముకనపడును. నపుంస
 కత్వము పోగొట్టుటకు ఇంతమించినది లేదు. జనశ్రేయ
 దుర్బుధియొగము చేత మూర్ఖత్వవర్ణులకు సంభవించెడి
 అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజుపండితి. రక్తమును
 శుద్ధిపఱచి నరములకు పుట్టవలయు చేహమునకు బలమును
 కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట
 నాశనము చేయుటలో సంజీవవంటి "స్వస్తికవన్." ఇది
 శ్రీమ, పురుషులు, వాయు శుక్రులు అంబియను మహిమో
 గించువచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల మునిమి నడిచి మిగుల
 బలమును ఆయుర్వృద్ధియు కలుగును;
 వెల టిన్న 1-౨-0-0; పోస్టేజ్ ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ జి. యస్ నాయుడు,
 (18-5-14) కలయుగభిను.
 16 కృష్ణపు మొదలివీధి, తిరువల్లి క్షేత్ర, మదరాసు.

విన్నపము

ఆంధ్రమహాజనల యాదరణము వలనను,
 ముద్దమువలన గలిగిన న్యగ్రోత్సాహమువలనను
 విసపత్రిక స్వల్పకాలమునం దత్యంతాభివృద్ధిని
 కెందించుటకు పత్రికానిర్వాహకు లాంధ్రప్రభుంచ
 మునకు కృతజ్ఞులు. యుద్ధ మారంభమైన కాలము
 నుండి దిన వార పత్రికలకు చందాదారులు విశేష
 ముగ జేరిరి. ఆ కాలమునందె పత్రికా కార్యాలయ
 మును మార్పుట యవసరమైనది. పత్రికా నిర్వాహ
 కులకు దినపత్రికను నిర్వహించుటకు గావలసిన
 మనుభవము తక్కువ. గుమాస్తాలు కొందరు
 జబ్బుచేసి సరిగా పనులనుజూడజాలరై. ఇట్టి విషయ
 స్థితియం దనుదినమును చేరెడి చందాదారులకు
 పత్రికనంపుటయును, వచ్చెడి జాబులకు బదులు
 వ్రాయుటయును కష్టతరమైనది. ఇట్టి యనివార్యము
 లైన తొందరలవలన కొంతమంది చందాదారులకు
 పత్రిక క్రమముగ చేరకుండుటయును, సొమ్ము
 చేరిన కొంతకాలమువరకు పత్రిక పంపబడక పోవు
 బయు మొదలగు లోపములు పత్రికా కార్యాలయ
 మునందు సంభవించినందులకు పత్రికా నిర్వా
 హకులు గ్రాహకుల మన్ననలను వేకుచున్నారు.
 ఈలోపములను సవరించుటకు దగిన యేర్పాటులు
 చేయబడుచున్నవి. పది పదునైదు దినములలో
 నిట్టిలోపములు తిరిగి సంభవించనట్టి యేర్పాటులు
 చేయబడును. కాన చందాదారు లుదారస్వభావ
 ముతో నీస్వల్పకాలము సయితము లోపములను
 మన్నించి పత్రికను పోషించుటకు ప్రార్థాతులు.

తామర తైలము

తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చర్మము
 మీదగాని, వెండ్రుకలలోగాని, లోచనములలో
 గాని, గోళ్లలోగాని బుట్టవచ్చును. పురుగులలోని
 భేదములబట్టి తామరలోను 2, 3 భేదములు గలవు.
 తీట, దురద, ఏనుగుగడ్డ మొదలగువానికి మంచి
 మందు. అనేక సంవత్సరములు, మాసములు బాధ
 పడినవారు దీనివలన తల్లి నామే సుఖమును పొందిరి.
 వేలకువేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 1-౬ 0-6-0

గ్రహణిమాత్రలు.

20 మాత్రల డబ్బీ 1-౫ ౦-8-0 వి. పి. 0-1-0
 రక్తవిరేచనములు, బ. క విరేచనములు, జీర్ణ
 విరేచనములు, అత్యర్థ విరేచనములు మొదలగునవి
 ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే
 పారిపోవును. ఏనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును.
 అమృతాంజనం డబ్బీ 109, ఫ్రేజి రోడ్డు బొంబాయి.
 6 & 7, లంబుకెట్టివీధి, మదరాసు

కర్మాణ సుత్రము.

ఇది శ్రీలహరితో కలపవచ్చును. శ్రీలు సకాలమున
 బహిష్కరణకుండుట, మయిల సరిగా పోకపోవుట- మేహవ్యా
 దులు, తలనొప్పి, అశక్తి, సంతానహీనత, మలబద్ధము, కుసుమ
 రోగము, ఋతుశూల, మొదలగు శ్రీలహరిగులను నమ్మకము
 గా కుడిర్చి సంతానవతులను జేయుటలో అన్నితీయమునది.
 4 సీసాలు చాలును; సీసా రు 1-4-0 4 సీసాయరు 4-8-0.
 భావతీయ భావామృతం:- ఇది దీర్ఘజీవ అమృతమృత
 ము. అక్షిణము, గర్భవాతము, పురాణబద్ధము, కృతకత్వము,
 మొదలగువానిని హరించి మంచి బలము, జీవశక్తిని కలిగించి
 దీర్ఘజీవ పులికిలవలె నెంచును. సీసా రు 0-౬-0; 6 సీసాలు
 6-2-0. సాక్షాత్తులవలె తలనొప్పి:- ఇది మృత్యు శక్తిని హరింప
 నది. భూలహాసము కుప్పించివొట్టు చుండును. వెండ్రుకలను
 చక్కగా నెంచును. మృదుత్వమునిచ్చును. మెదడుకు చల్లద
 నము. సీసా రు 0-౬-0; 6 సీసాలు రు 2-౬-0.
 అభ్యంగనతైలము:- దీనితో తలకంటుకొనినతేక రాచ
 కొనిన, తలనొప్పి, పూర్వపురొప్పి, కండ్లమంటలు, మంటలు,
 మొదలగువానిని హరించి మెదడుకు చల్లదనమునిచ్చి వెండ్రు
 కలను చల్ల పఱచి నెంచును. నువాననయగలదు. సీసా రు 0-౬-0
 (6 సీసాలు 1-14-0) బొమ్మ సీసా రు 0-2-0. వి. పి. భిచ్చులు
 తేర్చకము. పి. క. వి. అంబుకొ. ఆయుర్వేద సమాజం
 పాంచూరు గుంటూరుజిల్లా

సుపీరియర్ లీవర్ బ్యాంకులు వాచ్.
గొలుసుతో సహా ధర రూ 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0.
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈ గడియారము చతురువిధ ముడిమెని పేరు ఎక్కువగా తో ముద్రింపబడి యుండును. ఇది చూడట కందమై తలచిన మును, దస్త్రప్రొఫ్ అను గ్రాను డోమునుగలిగి మొదలుపెట్టవ దగియుండును. పెట్టెమూత లో భాగమున గ్యారంటీ చీటి అతి కించి యుండును. నీవు నుండి మాకై తయారుచేయబడినది. కాన నెరవేయెద్యను జిక్కుదు. ఒక కొక్కరును తీయుదునను తలంపుతో తక్కువ వెలనుంచి తిని. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార నిర్మయకటియేయని యనుభవమున దెలియును ఇదివల కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాపత్రముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడు. మా పట్టణమున ననేకులు కొని సంతసింపిరనిన, నేనుమాట తెందుకు? సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టువాక్సు నెం157, మద్రాస్

అత్తలకర్పాలమున కోర్వని కోడండ ప్రలాపము.

1914 సం. డిసెంబరు 31 తేది లోపల అర్థరా పంపువారి కుచితము.

నేమిదివలలో నైపు ప్రకమును ప్రతికుటుంబమునందు నుండునటుల పంచివెట్టుటకై ఒక్క అణా తపాలబిళ్లను పంపు వారి కుచితముగా పంపుదుమని ప్రయోచించియుంటిమి. వీరసాద లకు కష్టమైయుండుటచేత అర్థరా బిళ్లను పంపువారికి ఈడిసం బరు 31 తేదివలకు ఉచితముగా పంపుదుము. ఈ తరణమును వృధాచేయకుడు. ఇందువెంట బిళ్లపేరు యుద్ధచరిత్ర ప్రకటన పంపుదుము. డిసెంబరు 31 లోపుగా పేరును రిజిస్టరుచేసికొను వా రికి ఒక్కొక్క భాగము తపాలఖర్చుతో 0-10-0 వు పంపుదుము. మొదట అర్థరాపంపి కోడండ ప్రలాపమును తెప్పించిన బిళ్లపే రు యుద్ధచరిత్ర భాగముల అన్ని వివరములు బోధపడును. చిరునామా:— సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టువాక్సు 167, మద్రాస్.

స్పెన్ వర్క్.

ఇది 120 పేజీలుగల పుస్తకము.

ఇది ఎలిమెంటరీ స్కూల్ లో ఒకటి మొదలు ఆయిదవ క్లాస్సు వరకు చదువు బాలకులకు, ఉపాధ్యాయులకును, టియరునింగు డివర్షనుకు మిక్కిలి యోగ్యమొగ మైచి. ఇందు కను చతుర్ముఖములు, త్రిభుజములు, సమాంతర చతుర్ముఖము లు, విషమ చతుర్ముఖములు, విషమకోణ సమచతుర్ముఖములు, బహుభుజములు, వీనియొక్క వైశాల్యములను కనుగొనుట, భూమి కొలత మొదలైనవి, మాదిరితెక్కలు ఆధ్యాపకములను గలవు. ఇట్టి పుస్తకము ఇదివరలో తెలుగున లేనదేను. ప్రతి ఉపాధ్యాయునివద్దను తప్పక యుండవలెను. దీనివెల ఎనిమిది అణాలు. ఒకడణను పుస్తకముల మీద ఒకపుస్తకము కనిపించు ఇయ్య బతును. భాగవత చంపు-పద్యరూప ప్రణీతము వెల రు. 0-8-0 తలయ వారలు ఈక్రింది ఆడ్రెసునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను క్రైరా జోగయ్య టీచర్, బోర్డు హైస్కూల్, అమలాపురం. గోదావరి జిల్లా.

జాతక సర్వస్వము.

ఇది జ్యోతిషశాస్త్ర విషయమై అణాలగోపాలము నులభముగా తెలుసుకొనుటకై మాచేముద్రింపించి ప్రకటించబడినది. దీనివలన జాతకాచుల విషయ మయి మిక్కిలి సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును. గ్రంథము ధర్మసర్వకాగితములమీద సుందరముగా నచ్చుచేయబడినది. ప్రతి 1-కి రు 2-0-0 లు. పోస్టే జి కొనువాకే భరించుకది. వి.వి.గా పంపించబడును. వలయువాడు— (16-11-14)

మ.రా.రా.శ్రీ విగవల్లి వెంకటగోపాలరావు గారు కపిలేశ్వరపురం యెట్టేటూపాజూరు ఆఫీసు నూలువీడు. కృష్ణాజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

మంచితరుణము.

కలవప రత్నకులకును, యిండ్లుసరంచి అనగా బల్ల కూర్చునేయుంచుకొను నారికిని.

పాలచంచ సంతానము వారి కాజ మండ్రీమకాంక్షలప డిపోలో నిలవయున్న బంధువు, మొగజేవ తునకలు (4 గజ ములు) పొడవుగలిగి బల్లలు కొయింపుకొనుటకు అనుకూలము గాను సుంద్రగాను ఉన్నవి) 1915 సంవత్సరము జనవరినెల లో నిలవనరున వదలివేయగల తలంపుతో మిగుల సరసముగా యియ్యబడును గనుకవలయు వారలు వచ్చి కొనుక్కొన గోరు చున్నాను.

N. B. ఈ రెండు జాతుల కర్ర దర్వాజా, విటికి కమ్మలకున్న తలంపు బల్లలు, కిటికీ బల్లలు మొదలగు వాటికి సహజ ప్రకృతి సుపయోగింపబడు చున్నవి.

దంటులక్ష్మీ కాంతం.

డిపో ఏజంటు రాజమండ్రి.

పోస్టేజీ సహ ఉచితము.

వీరవర్సరాజును మాలినియును.

ఒకవిచిత్రమైన కథ—చదువుటచే మానసోల్లాసము కలుగ జేయుటయే గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అందుచెలిపి యున్నాము. కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.

జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు.

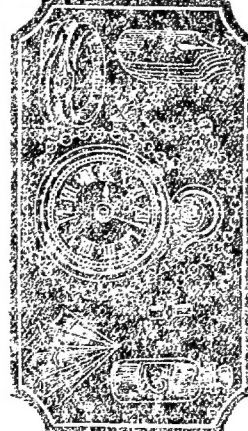
కైత్యరాశ్రీ విజయోర్ గోవిందజి, ఆతంక నిగ్రహ ఔషధాలయము, 22, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువాడ ఆటోమోటో బహార్ (రిజిస్టర్డ్)

అనుప్రాణీయుల కుశ్రేణింపబడిన ఆర్థ రుపయోగింపవలయును మనోహరమైనది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడు యుండునది, ఏర్పరచబడిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మధ్యసారము చేర్చబడ లేదు. చేతిరుచుటా మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని నోట్లను వేసికొనినయెడల శుభావసరతో సూచనపూర్వకము లోనే సూర్యస్పృశ్యుండును. ఈ యజ్ఞుత్తమైన శేయిరక్షణల పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆర్థ రు యొక్క సువాసనభరిం చుటకయి ఆటోమోటో బహార్ ఇవ్వమని మీదగ్గరనున్న మెపుటీవడ నడుగవలయును. వారితావున లేవని మాకు క్రా యుడు. చిన్న బాడ్డి విలంబ 0-9-0, మధ్యవరగతిబాడ్డి 0-12-0. క్షీణోన్ముల త్రవగల పెద్దవయిటా బాడ్డి 2-0-0. ఈయ త్రవణా మరగ బెట్టిబడి ఘనమును లాడుచుండు కార్డులు డబ్బు 2-3 0-10-0. వి. వి. ఖర్చుకొనువారే భరించవలయును. పోస్టు ఎజెంట్లు-ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ కెమికల్ కంపెనీ. 155, కామా మనీడు, బొంబాయి. మద్రాసు ఏజెంట్లు:—మహార పురుషోత్తం చౌదాశ్రీ, నెం. 29, వై నాబజార్ రోడ్డు, వ్యవసాయకాదుమోహం, సదరాజు.

పాకెట్ లీవర్ వాచ్.

దీని క్రయము 8 బహుమతులతోటి రు 2-14-0 లు మాత్రమే. 6 సంవత్సరముల గ్యారంటీ యివ్వబడును.

ఈ వాచ్ బలమైన లీవర్ మనిగో లేక వాణ్యమైన యంత్ర సాహసాలతో తయారై యిచ్చు డే మారకముగా వచ్చు యున్నది. కొంతమైనను స్వచ్ఛమైనతలం దా సరియైన కాలక్రమము చూ పించు వాచి యిదియే, మిగుల నుండునట్టిది. దీని 6 బహుమ తులవలన:— (1) వాణ్యమైన చేతిగడ్డ, (2) పరిశుభమైన ఆర్థ రు కీసా, (3) సర్వాధికమైన ఉంకరము, (4) గడియారపు గొ లును, (5) వివిధమైన స్టీలునిచ్చు (6) డిక్ట్యునరీమాడెను కంపాను. కలవచేసి ఈవిలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు. వి. అక్. వెంకటరమణ అందు కంపెనీ, నెం. 7, కోపు వెంకటాచలయ్యర్ నందు, మద్రాస్.

మంచినయము! వనవేల ఖర్చుపడినది!! తనుక దొరుకవు!!! ఈపంచలు కొనువారికి, పంచ 1-కి అత్తలకర్పాలమున కోర్వని కోడండ ప్రలాపము అను గ్రంథముకటి ఇనాము. మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.

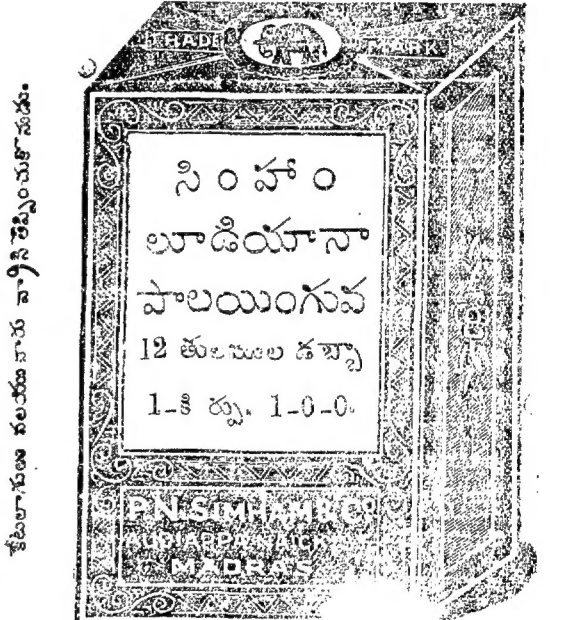
ఆసక్త పంచలు కర్మపడినందున వస్తుతం భరణు తోగించియున్నాము. జానుమహారా! శృంగారమున్న గాగరితయెన్నుగల మేలైనఅసల్ పట్టుపంచలు పండుగనైనవల అనం దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించునది పోగా మిగతొద్ది పంచెలము. తమ యెన్నునది. ఇందులో ఎరువు, పచ్చు, ఆకుపచ్చు, రోజా, మేనువర్నం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫా నీయమైనవి, త్వరపడుడు. రీక్షమారనిడివిన్ని 2క్షమూర వేదబుగ్గల పట్టుపంచ 1కి 2-0-0 పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... .. 0-4-0 డిపో రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.

ఆకుపచ్చు, రోజా, మేనువర్నం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫా నీయమైనవి, త్వరపడుడు. రీక్షమారనిడివిన్ని 2క్షమూర వేదబుగ్గల పట్టుపంచ 1కి 2-0-0 పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... .. 0-4-0 డిపో రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్, కి, కందప్ప మొదలిగి, తిరుపల్లి క్షేణి, మదరాస్.

చదువరగిన ప్రకటన. కాసల్వ, సరస్వతి, మలోచన చక్రతలు రు 0-5-0 కలభాషిణి - చంద్రశేఖ నవల 1-కి ,, 0-8-0 మద్రాసునస్యము 1-కేరు రు 0-12-0; వీశ ,, 3-8-0 పాతకాల పుస్తకములు, ఆంధ్రగ్రంథములు దొరకును. N. V. & Son. 87, రామస్వామి వీధి, మద్రాసు.

వైద్యకాయపుల సంహరించునది. లవంగా మృత మొక్క టియే. ఇది కడుపు వుబ్బరము, కడుపునొప్పి, ప్రక్కనొప్పి, రొమ్మనొప్పి, పులితేవులు, స్త్రీమలబంధము, కడుపు దొంచుట, డోకు, ప్రేగులబంధుట, అరుచి, మందాగ్ని, వీనిని గుదిర్చి ఆకలిని, ఆరోగ్యమును తప్పక గలుగజేయును. లేనియెగ్ ఖరీదు ప్రెస్సి పంపగలము. ఖరీదు డబ్బీ 1-కి పోస్టేజీనా 0-5. బయటి యూగ్లకు 4 అర్థకాదిర్చుట మాదిరిపంపబడును. "లవంగామృతం" 24, నమ్మాళ్వార్ల వీధి, మదరాస్.

వి. యక. సింహ అంధు కంపెనీ, 26, ఆదియప్పనాయనివీధి, మద్రాసు.

ఈప్రకమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్ని రకముల "ప్లాపు"లను మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని కంపెనీలకన్న మాకంపెనీ గొప్పదియై, నమ్మకముయిడియు నయ్యున్నది. ఇది మాకు ముఖ్యమయిన నవీయగుటవలననే మాభారతాచార లకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు నేను యియ్యగలిగియున్నాను. నవీయసాధారణమలగు కొన్ని మాదిరిలను

గమనింపుడు. No 109 (detachable) (తొలగదేయగలది) 3 వ పార్టు (3 వ భాగము) 4 వ పార్టు (4 వ భాగము) 5 వ పార్టు (5 వ భాగము) 6 వ పార్టు (6 వ భాగము) 7 వ పార్టు (7 వ భాగము) 8 వ పార్టు (8 వ భాగము) 9 వ పార్టు (9 వ భాగము) 10 వ పార్టు (10 వ భాగము) 11 వ పార్టు (11 వ భాగము) 12 వ పార్టు (12 వ భాగము) 13 వ పార్టు (13 వ భాగము) 14 వ పార్టు (14 వ భాగము) 15 వ పార్టు (15 వ భాగము) 16 వ పార్టు (16 వ భాగము) 17 వ పార్టు (17 వ భాగము) 18 వ పార్టు (18 వ భాగము) 19 వ పార్టు (19 వ భాగము) 20 వ పార్టు (20 వ భాగము) 21 వ పార్టు (21 వ భాగము) 22 వ పార్టు (22 వ భాగము) 23 వ పార్టు (23 వ భాగము) 24 వ పార్టు (24 వ భాగము) 25 వ పార్టు (25 వ భాగము) 26 వ పార్టు (26 వ భాగము) 27 వ పార్టు (27 వ భాగము) 28 వ పార్టు (28 వ భాగము) 29 వ పార్టు (29 వ భాగము) 30 వ పార్టు (30 వ భాగము) 31 వ పార్టు (31 వ భాగము) 32 వ పార్టు (32 వ భాగము) 33 వ పార్టు (33 వ భాగము) 34 వ పార్టు (34 వ భాగము) 35 వ పార్టు (35 వ భాగము) 36 వ పార్టు (36 వ భాగము) 37 వ పార్టు (37 వ భాగము) 38 వ పార్టు (38 వ భాగము) 39 వ పార్టు (39 వ భాగము) 40 వ పార్టు (40 వ భాగము) 41 వ పార్టు (41 వ భాగము) 42 వ పార్టు (42 వ భాగము) 43 వ పార్టు (43 వ భాగము) 44 వ పార్టు (44 వ భాగము) 45 వ పార్టు (45 వ భాగము) 46 వ పార్టు (46 వ భాగము) 47 వ పార్టు (47 వ భాగము) 48 వ పార్టు (48 వ భాగము) 49 వ పార్టు (49 వ భాగము) 50 వ పార్టు (50 వ భాగము) 51 వ పార్టు (51 వ భాగము) 52 వ పార్టు (52 వ భాగము) 53 వ పార్టు (53 వ భాగము) 54 వ పార్టు (54 వ భాగము) 55 వ పార్టు (55 వ భాగము) 56 వ పార్టు (56 వ భాగము) 57 వ పార్టు (57 వ భాగము) 58 వ పార్టు (58 వ భాగము) 59 వ పార్టు (59 వ భాగము) 60 వ పార్టు (60 వ భాగము) 61 వ పార్టు (61 వ భాగము) 62 వ పార్టు (62 వ భాగము) 63 వ పార్టు (63 వ భాగము) 64 వ పార్టు (64 వ భాగము) 65 వ పార్టు (65 వ భాగము) 66 వ పార్టు (66 వ భాగము) 67 వ పార్టు (67 వ భాగము) 68 వ పార్టు (68 వ భాగము) 69 వ పార్టు (69 వ భాగము) 70 వ పార్టు (70 వ భాగము) 71 వ పార్టు (71 వ భాగము) 72 వ పార్టు (72 వ భాగము) 73 వ పార్టు (73 వ భాగము) 74 వ పార్టు (74 వ భాగము) 75 వ పార్టు (75 వ భాగము) 76 వ పార్టు (76 వ భాగము) 77 వ పార్టు (77 వ భాగము) 78 వ పార్టు (78 వ భాగము) 79 వ పార్టు (79 వ భాగము) 80 వ పార్టు (80 వ భాగము) 81 వ పార్టు (81 వ భాగము) 82 వ పార్టు (82 వ భాగము) 83 వ పార్టు (83 వ భాగము) 84 వ పార్టు (84 వ భాగము) 85 వ పార్టు (85 వ భాగము) 86 వ పార్టు (86 వ భాగము) 87 వ పార్టు (87 వ భాగము) 88 వ పార్టు (88 వ భాగము) 89 వ పార్టు (89 వ భాగము) 90 వ పార్టు (90 వ భాగము) 91 వ పార్టు (91 వ భాగము) 92 వ పార్టు (92 వ భాగము) 93 వ పార్టు (93 వ భాగము) 94 వ పార్టు (94 వ భాగము) 95 వ పార్టు (95 వ భాగము) 96 వ పార్టు (96 వ భాగము) 97 వ పార్టు (97 వ భాగము) 98 వ పార్టు (98 వ భాగము) 99 వ పార్టు (99 వ భాగము) 100 వ పార్టు (100 వ భాగము) 101 వ పార్టు (101 వ భాగము) 102 వ పార్టు (102 వ భాగము) 103 వ పార్టు (103 వ భాగము) 104 వ పార్టు (104 వ భాగము) 105 వ పార్టు (105 వ భాగము) 106 వ పార్టు (106 వ భాగము) 107 వ పార్టు (107 వ భాగము) 108 వ పార్టు (108 వ భాగము) 109 వ పార్టు (109 వ భాగము) 110 వ పార్టు (110 వ భాగము) 111 వ పార్టు (111 వ భాగము) 112 వ పార్టు (112 వ భాగము) 113 వ పార్టు (113 వ భాగము) 114 వ పార్టు (114 వ భాగము) 115 వ పార్టు (115 వ భాగము) 116 వ పార్టు (116 వ భాగము) 117 వ పార్టు (117 వ భాగము) 118 వ పార్టు (118 వ భాగము) 119 వ పార్టు (119 వ భాగము) 120 వ పార్టు (120 వ భాగము) 121 వ పార్టు (121 వ భాగము) 122 వ పార్టు (122 వ భాగము) 123 వ పార్టు (123 వ భాగము) 124 వ పార్టు (124 వ భాగము) 125 వ పార్టు (125 వ భాగము) 126 వ పార్టు (126 వ భాగము) 127 వ పార్టు (127 వ భాగము) 128 వ పార్టు (128 వ భాగము) 129 వ పార్టు (129 వ భాగము) 130 వ పార్టు (130 వ భాగము) 131 వ పార్టు (131 వ భాగము) 132 వ పార్టు (132 వ భాగము) 133 వ పార్టు (133 వ భాగము) 134 వ పార్టు (134 వ భాగము) 135 వ పార్టు (135 వ భాగము) 136 వ పార్టు (136 వ భాగము) 137 వ పార్టు (137 వ భాగము) 138 వ పార్టు (138 వ భాగము) 139 వ పార్టు (139 వ భాగము) 140 వ పార్టు (140 వ భాగము) 141 వ పార్టు (141 వ భాగము) 142 వ పార్టు (142 వ భాగము) 143 వ పార్టు (143 వ భాగము) 144 వ పార్టు (144 వ భాగము) 145 వ పార్టు (145 వ భాగము) 146 వ పార్టు (146 వ భాగము) 147 వ పార్టు (147 వ భాగము) 148 వ పార్టు (148 వ భాగము) 149 వ పార్టు (149 వ భాగము) 150 వ పార్టు (150 వ భాగము) 151 వ పార్టు (151 వ భాగము) 152 వ పార్టు (152 వ భాగము) 153 వ పార్టు (153 వ భాగము) 154 వ పార్టు (154 వ భాగము) 155 వ పార్టు (155 వ భాగము) 156 వ పార్టు (156 వ భాగము) 157 వ పార్టు (157 వ భాగము) 158 వ పార్టు (158 వ భాగము) 159 వ పార్టు (159 వ భాగము) 160 వ పార్టు (160 వ భాగము) 161 వ పార్టు (161 వ భాగము) 162 వ పార్టు (162 వ భాగము) 163 వ పార్టు (163 వ భాగము) 164 వ పార్టు (164 వ భాగము) 165 వ పార్టు (165 వ భాగము) 166 వ పార్టు (166 వ భాగము) 167 వ పార్టు (167 వ భాగము) 168 వ పార్టు (168 వ భాగము) 169 వ పార్టు (169 వ భాగము) 170 వ పార్టు (170 వ భాగము) 171 వ పార్టు (171 వ భాగము) 172 వ పార్టు (172 వ భాగము) 173 వ పార్టు (173 వ భాగము) 174 వ పార్టు (174 వ భాగము) 175 వ పార్టు (175 వ భాగము) 176 వ పార్టు (176 వ భాగము) 177 వ పార్టు (177 వ భాగము) 178 వ పార్టు (178 వ భాగము) 179 వ పార్టు (179 వ భాగము) 180 వ పార్టు (180 వ భాగము) 181 వ పార్టు (181 వ భాగము) 182 వ పార్టు (182 వ భాగము) 183 వ పార్టు (183 వ భాగము) 184 వ పార్టు (184 వ భాగము) 185 వ పార్టు (185 వ భాగము) 186 వ పార్టు (186 వ భాగము) 187 వ పార్టు (187 వ భాగము) 188 వ పార్టు (188 వ భాగము) 189 వ పార్టు (189 వ భాగము) 190 వ పార్టు (190 వ భాగము) 191 వ పార్టు (191 వ భాగము) 192 వ పార్టు (192 వ భాగము) 193 వ పార్టు (193 వ భాగము) 194 వ పార్టు (194 వ భాగము) 195 వ పార్టు (195 వ భాగము) 196 వ పార్టు (196 వ భాగము) 197 వ పార్టు (197 వ భాగము) 198 వ పార్టు (198 వ భాగము) 199 వ పార్టు (199 వ భాగము) 200 వ పార్టు (200 వ భాగము) 201 వ పార్టు (201 వ భాగము) 202 వ పార్టు (202 వ భాగము) 203 వ పార్టు (203 వ భాగము) 204 వ పార్టు (204 వ భాగము) 205 వ పార్టు (205 వ భాగము) 206 వ పార్టు (206 వ భాగము) 207 వ పార్టు (207 వ భాగము) 208 వ పార్టు (208 వ భాగము) 209 వ పార్టు (209 వ భాగము) 210 వ పార్టు (210 వ భాగము) 211 వ పార్టు (211 వ భాగము) 212 వ పార్టు (212 వ భాగము) 213 వ పార్టు (213 వ భాగము) 214 వ పార్టు (214 వ భాగము) 215 వ పార్టు (215 వ భాగము) 216 వ పార్టు (216 వ భాగము) 217 వ పార్టు (217 వ భాగము) 218 వ పార్టు (218 వ భాగము) 219 వ పార్టు (219 వ భాగము) 220 వ పార్టు (220 వ భాగము) 221 వ పార్టు (221 వ భాగము) 222 వ పార్టు (222 వ భాగము) 223 వ పార్టు (223 వ భాగము) 224 వ పార్టు (224 వ భాగము) 225 వ పార్టు (225 వ భాగము) 226 వ పార్టు (226 వ భాగము) 227 వ పార్టు (227 వ భాగము) 228 వ పార్టు (228 వ భాగము) 229 వ పార్టు (229 వ భాగము) 230 వ పార్టు (230 వ భాగము) 231 వ పార్టు (231 వ భాగము) 232 వ పార్టు (232 వ భాగము) 233 వ పార్టు (233 వ భాగము) 234 వ పార్టు (234 వ భాగము) 235 వ పార్టు (235 వ భాగము) 236 వ పార్టు (236 వ భాగము) 237 వ పార్టు (237 వ భాగము) 238 వ పార్టు (238 వ భాగము) 239 వ పార్టు (239 వ భాగము) 240 వ పార్టు (240 వ భాగము) 241 వ పార్టు (241 వ భాగము) 242 వ పార్టు (242 వ భాగము) 243 వ పార్టు (243 వ భాగము) 244 వ పార్టు (244 వ భాగము) 245 వ పార్టు (245 వ భాగము) 246 వ పార్టు (246 వ భాగము) 247 వ పార్టు (247 వ భాగము) 248 వ పార్టు (248 వ భాగము) 249 వ పార్టు (249 వ భాగము) 250 వ పార్టు (250 వ భాగము) 251 వ పార్టు (251 వ భాగము) 252 వ పార్టు (252 వ భాగము) 253 వ పార్టు (253 వ భాగము) 254 వ పార్టు (254 వ భాగము) 255 వ పార్టు (255 వ భాగము) 256 వ పార్టు (256 వ భాగము) 257 వ పార్టు (257 వ భాగము) 258 వ పార్టు (258 వ భాగము) 259 వ పార్టు (259 వ భాగము) 260 వ పార్టు (260 వ భాగము) 261 వ పార్టు (261 వ భాగము) 262 వ పార్టు (262 వ భాగము) 263 వ పార్టు (263 వ భాగము) 264 వ పార్టు (264 వ భాగము) 265 వ పార్టు (265 వ భాగము) 266 వ పార్టు (266 వ భాగము) 267 వ పార్టు (267 వ భాగము) 268 వ పార్టు (268 వ భాగము) 269 వ పార్టు (269 వ భాగము) 270 వ పార్టు (270 వ భాగము) 271 వ పార్టు (271 వ భాగము) 272 వ పార్టు (272 వ భాగము) 273 వ పార్టు (273 వ భాగము) 274 వ పార్టు (274 వ భాగము) 275 వ పార్టు (275 వ భాగము) 276 వ పార్టు (276 వ భాగము) 277 వ పార్టు (277 వ భాగము) 278 వ పార్టు (278 వ భాగము) 279 వ పార్టు (279 వ భాగము) 280 వ పార్టు (280 వ భాగము) 281 వ పార్టు (281 వ భాగము) 282 వ పార్టు (282 వ భాగము) 283 వ పార్టు (283 వ భాగము) 284 వ పార్టు (284 వ భాగము) 285 వ పార్టు (285 వ భాగము) 286 వ పార్టు (286 వ భాగము) 287 వ పార్టు (287 వ భాగము) 288 వ పార్టు (288 వ భాగము) 289 వ పార్టు (289 వ భాగము) 290 వ పార్టు (290 వ భాగము) 291 వ పార్టు (291 వ భాగము) 292 వ పార్టు (292 వ భాగము) 293 వ పార్టు (293 వ భాగము) 294 వ పార్టు (294 వ భాగము) 295 వ పార్టు (295 వ భాగము) 296 వ పార్టు (296 వ భాగము) 297 వ పార్టు (297 వ భాగము) 298 వ పార్టు (298 వ భాగము) 299 వ పార్టు (299 వ భాగము) 300 వ పార్టు (300 వ భాగము) 301 వ పార్టు (301 వ భాగము) 302 వ పార్టు (302 వ భాగము) 303 వ పార్టు (303 వ భాగము) 304 వ పార్టు (304 వ భాగము) 305 వ పార్టు (305 వ భాగము) 306 వ పార్టు (306 వ భాగము) 307 వ పార్టు (307 వ భాగము) 308 వ పార్టు (308 వ భాగము) 309 వ పార్టు (309 వ భాగము) 310 వ పార్టు (310 వ భాగము) 311 వ పార్టు (311 వ భాగము) 312 వ పార్టు (312 వ భాగము) 313 వ పార్టు (313 వ భాగము) 314 వ పార్టు (314 వ భాగము) 315 వ పార్టు (315 వ భాగము) 316 వ పార్టు (316 వ భాగము) 317 వ పార్టు (317 వ భాగము) 318 వ పార్టు (318 వ భాగము) 319 వ పార్టు (319 వ భాగము) 320 వ పార్టు (320 వ భాగము) 321 వ పార్టు (321 వ భాగము) 322 వ పార్టు (322 వ భాగము) 323 వ పార్టు (323 వ భాగము) 324 వ పార్టు (324 వ భాగము) 325 వ పార్టు (325 వ భాగము) 326 వ పార్టు (326 వ భాగము) 327 వ పార్టు (327 వ భాగము) 328 వ పార్టు (328 వ భాగము) 329 వ పార్టు (329 వ భాగము) 330 వ పార్టు (330 వ భాగము) 331 వ పార్టు (331 వ భాగము) 332 వ పార్టు (332 వ భాగము) 333 వ పార్టు (333 వ భాగము) 334 వ పార్టు (334 వ భాగము) 335 వ పార్టు (335 వ భాగము) 336 వ పార్టు (336 వ భాగము) 337 వ పార్టు (337 వ భాగము) 338 వ పార్టు (338 వ భాగము) 339 వ పార్టు (339 వ భాగము) 340 వ పార్టు (340 వ భాగము) 341 వ పార్టు (341 వ భాగము) 342 వ పార్టు (342 వ భాగము) 343 వ పార్టు (343 వ భాగము) 344 వ పార్టు (344 వ భాగము) 345 వ పార్టు (345 వ భాగము) 346 వ పార్టు (346 వ భాగము) 347 వ పార్టు (347 వ భాగము) 348 వ పార్టు (348 వ భాగము) 349 వ పార్టు (349 వ భాగము) 350 వ పార్టు (350 వ భాగము) 351 వ పార్టు (351 వ భాగము) 352 వ పార్టు (352 వ భాగము) 353 వ పార్టు (353 వ భాగము) 354 వ పార్టు (354 వ భాగము) 355 వ పార్టు (355 వ భాగము) 356 వ పార్టు (356 వ భాగము) 357 వ పార్టు (357 వ భాగము) 358 వ పార్టు (358 వ భాగము) 359 వ పార్టు (359 వ భాగము) 360 వ పార్టు (360 వ భాగము) 361 వ పార్టు (361 వ భాగము) 362 వ పార్టు (362 వ భాగము) 363 వ పార్టు (363 వ భాగము) 364 వ పార్టు (364 వ భాగము) 365 వ పార్టు (365 వ భాగము) 366 వ పార్టు (366 వ భాగము) 367 వ పార్టు (367 వ భాగము) 368 వ పార్టు (368 వ భాగము) 369 వ పార్టు (369 వ భాగము) 370 వ పార్టు (370 వ భాగము) 371 వ పార్టు (371 వ భాగము) 372 వ పార్టు (372 వ భాగము) 373 వ పార్టు (373 వ భాగము) 374 వ పార్టు (374 వ భాగము) 375 వ పార్టు (375 వ భాగము) 376 వ పార్టు (376 వ భాగము) 377